N°. 103. NIEUW AMSTERDAMSCH A°. 1863.

HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

Abonnementsprijs voor 3 Maanden.

voor Amsterdam ..... f 7.50.
voor de overige Steden des Rijks..... „ 8.50.
Uzonderlijke Couranten..... „ 0.10.

DINGSDAG, 14 APRIL.

Bureau van Uitgave, Singel, G 343.

Prijs der Advertentiën:

Het zegel niet medegerekend, voor elken regel..... f 0.20.
Voor Huwelijks-, Geboorte- en Doodberigten..... „ 0.90.

Verschijnt dagelijks. — *Brieven Franco.*

Verzoeke alle brieven te adresseren aan de Directie of Redactie van het Blad.

Wat sommige reactionaire bladen polemiseren noemen.

Hoe weinig ook het *Middelburgsche Courantje* de aandacht onzer denkende landgenooten trekt, zou het echter kunnen gebeuren, dat het aan enkelen van onze lezers nu en dan eens in handen komt. Deze willen wij dan ook uit de aardigheid doen zien, hoe dit blaadje gewoon is te polemiseren. Zij zullen daaruit tevens kunnen afleiden, welke waarde men kan hechten aan de luchtsprongen, of *zoogenaamde* argumenten en oordeelvellingen over regeringsdaden van een blaadje, dat niet eens in staat is over zijne *eigene* denkbeelden en handelingen te oordeelen, en het ongerijmde van zijne woorden en daden te beseffen, en dat daarom ook, in den regel, eene zoo koddige figuur maakt.

Vooraf het volgende tot duidelijker bevatting der zaak.

In ons nommer van den 4 jl. bespraken wij den indruk, door de houding der Amsterdamsche financie-mannen, in zake de *negotiatie* der kanaalmaatschappij, op ons gemaakt.

Wij deden dit als gewoonlijk, *zaken* besprekende, zonder persoonlijkheid, en *zonder* om te zien, hoe andere bladen er over dachten of oordeelden.

Wij geloofden, dit doende, in ons volste regt te zijn; en echter werden wij deswege op eene onverantwoordelijke, vuilaardige wijze, door een der reactionaire organen aangevallen, niet om — gelijk het bij eene eerlijke polemiek betaamt — onze stellingen te ontleden en door tegenstellingen te wederleggen, maar om ons, naar de gewoonte dezer bladen, door persoonlijke insinuatiën, door het slijk te halen.

Wij bewaarden natuurlijk hierop het stilzwijgen.

Hiermede echter niet tevreden, en als met geweld eene *deloyale* polemiek willende *forceren*, nam de bondgenoot dezes blads, naar de gewone tactiek der reactionaire bladen, om elkander tot walgens toe te reproduceren en te lofsausen, de geheele *speech* over, en besloot die met eene, zoo mogelijk nog hoonender tirade, waarop wij spoedig zullen terugkomen!

Dit was te veel onverdiende hoon! Wij konden ons niet langer ongestraft laten beleedigen, en bragten deze handelwijze van het *Middelburgsche* blaadje, als ter loops, ter sprake, in het hoofdartikel van ons N°. van den 9 dezer, waarin wij over „eenen open brief over de kanaal-negotiatie" handelden.

Maar, in plaats van deze welverdiende, met geweld geprovoceerde kastijding met onderworpenheid aan te nemen, besloot het verbolgen *Middelburgertje* andermaal, thans echter half weenende half bits, tegen ons op te treden.

In zijn nommer van Zaturdag den 11den April, trekt dit blaadje dus andermaal, onder het masker van kalmte, met dezelfde heviglheid tegen ons te veld, waarmede het ons artikel van Zaturdag den 4den dezer had aangevallen.

Nu zijn wij van dit blaadje het maskeren wel gewoon — daar het in den regel zijn bondgenootschap met de behoudende partij onder het mom van liberalismus verbergt — en kennen ook genoegzaam de onhandigheid, waarmede het dit doet, maar zelden heeft het die krachtiger aan den dag gelegd, dan in het voormelde artikel van Zaturdag jl.

In dit artikel, dat, gelijk wij zeiden, eene beantwoording van het onze, voorkomende in het nommer van Donderdag den 9den April, moet bevatten, zegt het onder anderen:

„Het *Handels- en Effectenblad* maakt het polemiseren waarlijk niet uitlokkend".

Eer wij voortgaan, eene enkele vraag aan de *Middelburgsche Courant:*

Wat verstaat dit blaadje door polemiseren? Of noemt het den volgenden hatelijken uitval op ons artikel van Zaturdag den 4den dezer *polemiseren*, als het ons toeduwt:

„Maar wat ons leed doet, is dat dergelijke uitspattingen alleen van de zijde der ultra-behoudende partij openbare afkeuring vinden, en dat de liberale dagbladpers, die anders zoo zeer voor de belangen van hare partij ijvert, niet inziet, dat door een dergelijken makker elk liberaal orgaan, dat geen protest aanteekent, *schandelijk gecompromitteerd wordt*".

Noemt het dit polemiseren? Wij niet! Wij verstaan onder polemiek een analytisch ontleden en ontzenuwen van gronden door tegengronden, van argumenten door argumenten. Zulk een uitval echter noemen wij eene vuile persoonlijkheid, een slag in het aangezigt van een moedwilligen lompert!

En dit, naar ons oordeel, met des te meer regt, daar wij toch, in ons artikel van den 4 dezer, *slechts* de bekende houding van de Amsterdamsche geldmannen, in zake de doorgraving, in verband met de dépêche van Z. M. den Koning aan den Burgemeester van Amsterdam, over deze zelfde aangelegenheid toegezonden, bespraken; omdat wij dus — hetgeen wij gelooven, dat ieder vrij staat en *moet* vrij staan — *slechts* ons oordeel over deze houding, bij gevolg over *een feit* uitspraken, zonder met *één blad* in eenige polemiek hieromtrent te treden. Omdat wij dus *geene* aanvallers waren, maar, over de rondborstige uiting van onze meening, door het hoofd-orgaan der behoudende partij op eene zeer vinnige, personele wijze *werden* aangevallen, en omdat het *Middelburgsche Courantje* er behagen in vond, dezen hatelijken, kant noch wal rakenden uitval niet alleen, naar gewoonte, letterlijk over te nemen, maar dien ook nog met de zoo even aangehaalde, zeer bezadigde tirade te besluiten. Dus, omdat het ons, zonder eenige aanleiding van onzen kant, den bal heeft toegeworpen!

En *zulk* blaadje durft dan nog te zeggen: „Dat het *eerbied* koestert voor de gevoelens van andersdenkenden!"...

Wanneer nu de *M. Cour.* in haar blad van den 11den verder zegt: „Het *Handels- en Effectenblad* voert eene taal, waarin wij volstrekt niet te huis zijn"; dan willen wij deze opregte bekentenis volgaarne gelooven. Trouwens, het *Handels- en Effectenblad* heeft tot regel, uit zijne *eigene* oogen te zien, zijne *eigene* taal te voeren, steeds zakelijk en nimmer persoonlijk te zijn; terwijl de *Middelburgsche Courant* slechts gewoon is, de persoonlijke aanvallen van de bladen der behoudende partij, met veel ophef, te reproduceren.

Het *Handels- en Effectenblad* is gewoon met argumenten, de *M. C.* echter met de beleedigendste uitvallen, aan andere soortgelijke bladen ontleend, te strijden.

Wij konden daarom ook naauwelijks ons lagchen bedwingen over de bijna onverklaarbare naïviteit, waarmede dit blaadje, ondanks het feitelijke van den bovenstaanden, gewis niet malschen uitval, durft verklaren:

„Het *Handels- en Effectenblad* heeft omtrent liberaliteit geheel andere begrippen dan wij. Wij waren steeds overtuigd, dat ware liberaliteit ook het *eerbiedigen* van anderer overtuiging met zich brengt!"

Noemt de *Middelburgsche Courant* den bovenstaanden uitval in haar N°. 42, die toch nog slechts een gedeelte uitmaakte van eene niet minder hevige smaadrede, aan een ander blad ontleend, en welke de plaats van *bezadigde* argumenten tegen ons artikel van den 4den jl. moesten bekleeden — noemt de *Middelburgsche Courant* dit.... het *eerbiedigen* van anderer *overtuiging!*

Geachte lezers! vindt gij dit niet een allerfraaist en zonderlingst staaltje van verdraagzaamheid en *eerbied* (?) voor de gevoelens van andersdenkenden? Althans voor diepdenkendheid pleit het, naar ons oordeel, zóó weinig, dat, wanneer het *Middelburgertje* hier in *woord* en *daad* eenig logisch verband ziet, alsdan met hetzelfde regt ook een Spaansch groot-inquisiteur kon uitroepen: „Ik heb eerbied voor de gevoelens van andersdenkenden!"

Wij gelooven dan ook, dat dit staaltje genoeg zal wezen, om onze lezers te overtuigen, *welke waarde* men aan de zoogenaamde polemiek van deze soort bladen kan hechten, wanneer zij over regeringsdaden en de beginselen van regeringsbeleid een oordeel vellen!

Politiek Overzigt.

AMSTERDAM, Maandag 13 April.

De jongste berigten betreffende Polen zijn zeer belangrijk. Vooreerst geldt dit de uitvaardiging eener amnestie door den keizer, welke gisteren heeft plaats gehad. Deze amnestie betreft de insurgenten zoowel in het koningrijk Polen, als in de Westelijke provinciën van Rusland, doch is gebonden aan de voorwaarde, dat zij vóór 13 Mei de wapens nederleggen en tot gehoorzaamheid terugkeeren. Ook is daarbij de bepaling opgenomen, dat „gewone misdaden en vergrijpen bij het leger" van deze amnestie zijn uitgesloten, eene zeer rekbare bepaling, en die den Polen niet veel vertrouwen zal inboezemen, vooral wanneer men bedenkt, dat de gewelddadige conscriptie als eene der voornaamste aanleidingen tot den opstand werd genoemd. In het keizerlijk manifest, waarbij deze amnestie wordt uitgevaardigd, geeft de keizer voorts zijn voornemen te kennen om de voor Polen geoctroyeerde instellingen, betreffende de plaatselijke administratieve autonomie van dat koningrijk, in stand te houden, doch ze „naar gelang van de behoeften des tijds en des lands te ontwikkelen", mede eene zeer onbestemde belofte.

Zullen thans de Polen door deze in het vooruitzigt gestelde amnestie en de daaraan gepaarde beloften zich genoopt gevoelen, tot onderwerping te komen? Wij gelooven het niet. Daargelaten toch, dat zij, gelijk reeds meermalen is opgemerkt, geene amnestie, geene gratie verlangen, maar het herkrijgen hunner wettige regten, hetwelk bij dit manifest zeer twijfelachtig wordt gelaten, zoo valt het **bezwaarlijk te ontkennen, dat zelfs dit genadebewijs der Russische** regering zeer den schijn draagt, niet vrijwillig geschied, maar door den drang der omstandigheden afgeperst te zijn, en wel eensdeels door het stand houden en de uitbreiding der insurrectie, welke men na de nederlaag van Langiewicz als voor goed gefnuikt beschouwde — de Krakauer *Czas*, wel is waar geene onvoorwaardelijk geloofwaardige bron, beweert zelfs, dat Czachowski de vroeger door Langiewicz ingenomen positie geheel herwonnen heeft — anderdeels door de houding der Westersche mogendheden, welke in elk geval niet gunstig voor Rusland is te noemen. Zelfs laat de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* van gisteren zich uit Turijn melden, dat keizer Napoleon had laten vragen, of koning Victor Emmanuel bereid was, hem met 60,000 man ter zijde te staan, waarop generaal Cialdini hem een genoegzaam toestemmend antwoord zou hebben gegeven, met welk beweren in het oog loopend overeenstemmen de in ons vorig nummer onder Frankrijk medegedeelde beursgeruchten, volgens welke o. a. door prins Gortschakoff aan den heer Drouyn de Lhuys eene nota zou zijn gezonden, onderscheidene grieven van Rusland tegen Frankrijk bevattende en ten slotte uitkomende op het alternatief, dat Frankrijk òf zich tegenover Rusland als geallieerde zou gedragen, òf het den oorlog zou verklaren, dien Rusland bereid was te aanvaarden. Het spreekt van zelf, dat deze geruchten weinig geloof verdienen, naardien zoodanige nota, als de hier beweerde, onmiddellijk tot eene openlijke breuk tusschen beide regeringen, ja ligtelijk tot een Europeschen oorlog zou moeten leiden; maar het is niet minder waar, dat vele der feiten, welke in die nota als grieven zouden zijn opgesomd, werkelijk bestaan en van geene gunstige gezindheid van Frankrijk tegenover Rusland getuigen, waaronder eene voorname plaats inneemt de vrijheid, aan de Fransche drukpers gelaten, om vijandelijke meeningen ten opzigte van Rusland op te nemen, iets dat, gelijk wij reeds vroeger opmerkten, van veel beteekenis is in een land, waar de drukpers zoodanig aan banden ligt, als in Frankrijk. Van gelijke waarde komt ons ook het mede gisteren medegedeelde gerucht voor, dat er een verbond tusschen Italië, Frankrijk, Portugal en Zweden tegen Rusland en Pruissen zou zijn tot stand gebragt, nadat de alliantie tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk mislukt was. Evenwel is het geenszins onmogelijk of onwaarschijnlijk, dat Frankrijk de drie genoemde rijken heeft willen polsen aangaande de hulp, welke het van hen kon verwachten, ingeval het tot een oorlog mogt komen.

Het *Journal des Débats* en de *Kölnische Zeitung* waren slecht ingelicht, toen zij meldden, dat de Oostenrijksche regering aarzelde zich bij de Westersche mogendheden te voegen ten einde een gezamenlijken stap bij de Russische regering te doen. De *Constitutionnel* verklaart thans, dat Oostenrijk zich bij Engeland en Frankrijk heeft aangesloten en dat het resultaat dezer overeenstemming spoedig zal bekend zijn.

De *Times* stemt met de inlichtingen van den *Constitutionnel* overeen en verzekert, dat de dépêches der drie mogendheden reeds naar Rusland zijn opgezonden. Ook de Fransche *Moniteur* meldt heden, dat Oostenrijk tot de zienswijze van de Westersche mogendheden omtrent Polen is toegetreden.

De *Constitutionnel* geeft den wensch te kennen, dat aan de gedane waarschuwing gehoor zal worden gegeven en dat de czar de lessen van verstand en wijsheid niet zal verwerpen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIJS, 11 April. De buitengewone credieten, welke tot aanvulling van de gewone en buitengewone budgetten over 1863 worden verlangd, beloopen 196,754,051 francs. Op het gewone budget komt daarvan eene som van 36,633,525 fr. en wel voor openbare schuld en dotatiën 19,005,459; voor de algemeene dienst der ministeriën 12,749,188; voor de kosten der regie en de belastingen 2,508,868; voor terugbetalingen 4,370,000 francs. Op het buitengewone budget komen 88,120,526 fr. en wel voor het ministerie van oorlog 38,659,642, voor Algerie 656,500, voor het ministerie van marine 46,283,900; voor dat van openbaar onderwijs en eeredienst 150,000; voor landbouw, handel en openbare werken 2,370,484 francs. De grootste posten van dit supplementair crediet zijn voor Mexico bestemd.

— Onlangs is het proces-verbaal van de zitting van den senaat op verzoek van den minister Fould gewijzigd, omdat niet hij, maar de heer de la Rochejaquelein zou hebben gezegd dat een leger van 34,000 man in Mexico reeds meer is dan wenschelijk. Thans verzoekt de heer de la Rochejaquelein wijziging van het gewijzigde proces-verbaal, omdat ook hij die woorden niet heeft geuit.

— Er is weder meer dan ooit sprake van het indienen van een wetsontwerp door den minister van financiën, strekkende tot terugbetaling van de 4½ pCt. ten einde de geheele rente van den staat op 3 pCt. gelijk te stellen.

— De *Courrier des Etats Unis* spreekt van eene nota, die de heer Drouyn de Lhuys, in antwoord op de dépêche van den heer Seward van 6 Febr., aan den Franschen gezant te Washington heeft gerigt. De toon dezer nota moet zeer waardig en bepaald, doch ook tevens zeer vriendschappelijk zijn. Frankrijk betreurt het niet beter te zijn verstaan en dat zijne raadgevingen van 9 Jan. niet zijn aangenomen. De keizerlijke regering is door Sewards tegenaanmerkingen niet tot eene andere gedachte gekomen. Daar zij thans niets kan uitrigten, zal zij toeschouwster blijven en met aandacht de gebeurtenissen volgen.

— De maires van twee kantons in het departement Charente-Inférieure hebben aan den keizer een adres gerigt, waarin zij verzoeken, dat de regering zich bij de aanstaande verkiezingen neutraal zal houden. De keizer heeft doen antwoorden, dat hun verzoek aan den minister van binnenlandsche zaken is toegezonden.

— **De keizerin bevond zich eergisteren te Fontainebleau, waarheên het hof zich in het laatst dezer maand zal begeven.**

— Heden is er groot diner bij prinses Mathilde en morgen bij prins Napoleon. Dit laatste zal waarschijnlijk een afscheidsdiner zijn.

— Er zullen van Algiers een aantal kameelen naar Mexico vertrekken, die deels voor de expeditie zullen gebruikt, deels aan het klimaat gewend zullen worden.

— De Mexicaansche generaal Colombes is door Juarez met eene speciale lastgeving naar Washington, gezonden en aldaar reeds aangekomen.

— De door de regering naar China gezonden consuls zijn, gelijk de *Moniteur* meldt, allen op de plaats hunner bestemming aangekomen. De heer Mauboussin, consul-generaal te Shanghae, heeft den 12 Febr. zijne vlag uitgestoken. Te gelijker tijd zijn de consuls te Kanton, Hong-Kong en Tientsin geïnstalleerd. De voor Han-keu bestemde consul, de heer Dabry, stoomde met een Fransch stoomadviesjagt de Yantsekiang rivier stroomopwaarts en kwam den 25sten Januarij te Han-Keu aan, waar nog nimmer eene Fransche stoomboot was geweest. Op deze reis moest hij Nanking, dat nog steeds in handen der Taipings is, passeren.

Er zijn thans drie havens aan de Yantsekiang rivier voor de vreemdelingen opengesteld, namelijk Tschin Kiang Fu in de provincie Kiang-Su, eene plaats, die zeer veel voor den zijde-uitvoer belooft; de agenten van de groote handelshuizen van Shanghae moeten aldaar op schepen wonen, omdat de vreemdelingen daar nog geen land bezet hebben. De tweede haven is Kieu-Kiang, in de provincie Kiang-Si, die echter, dank zij den Taipings, slechts een puinhoop is. De twee jaar geleden door de Taipings verbrande stad Han-Keu begint zich thans van die ramp te herstellen; de Engelsche bezitten daar eenige huizen en ook de Fransche consul hoopt er een stuk grond te verkrijgen.

— Een in Shanghae verschijnend blad bevat een besluit van den mikado van Japan, waarin van den taikoen wordt geëischt de vreemdelingen zoo spoedig mogelijk te verdrijven en alle edelen (damios) tot uitvoering van dien maatregel op te roepen.

— Als een bewijs dat het gerucht, als zou de regering van Algerië willen afzien, ongegrond is, kan dienen dat er een wetsontwerp is ingediend, waarbij ten laste van den staat wordt gesteld de waarborg van den interest der som van 80 millioen, die voor de Algerijnsche spoorwegen zijn bestemd. Voorts is de duur der concessie van 40 tot 92 jaar verlengd, even als die der kurkeiken bosschen.

— De installatie van den aartsbisschop van Parijs is uitgesteld tot 22 April.

— Er is sprake geweest, dat de paus een aartsbisschop van Turijn zou preconiseren; het feit is waar, doch de paus stelt tot voorwaarde, dat hij daaromtrent niet met den koning van Italië, maar alleen met den koning van Piëmont wil onderhandelen.

Engeland.

LONDEN, 11 April. De *Times* meldt, dat de heer Finkestein zich tot de Engelsche regering heeft gewend, om schadeloosstelling te verkrijgen wegens de slechte behandeling, die hem is aangedaan door een Russisch regiment te Smolensk, die in hem een Poolschen opstandeling wilde zien, ofschoon hij Engelsch onderdaan en voorzien was van een pas, afgegeven door den Russischen ambassadeur te Berlijn. Na gezegd te hebben, dat de Engelsche regering geen tijd zal verzuimen om het kabinet van St. Petersburg daaromtrent aanmerkingen te maken, hetgeen zonder twijfel tot een gunstig resultaat zal leiden, verklaart de *Times*, dat dit incident geene inbreuk zal maken op de goede betrekkingen tusschen Engeland en Rusland.

— De kamer van koophandel te New-York zond eenigen tijd geleden aan de Liverpoolsche kamer van koophandel een in zeer scherpe uitdrukkingen gesteld memorandum, waarin zij zich beklaagde over de uitrusting van den *Alabama* in eene Engelsche haven. Deze mededeeling werd aan eene commissie ter hand gesteld, die daaromtrent heeft gerapporteerd, dat de uitrusting van zoodanige vaartuigen, als de beroemde geconfedereerde kruiser, eene inbreuk is op de Foreign Enlistment Act; dat deze acte echter zoodanig luidt, dat eene ontduiking der bepalingen zeer gemakkelijk is, en dat de ongenoegzaamheid daarvan daartoe leidt, dat de verzekeringen aangaande de neutraliteit van Engeland aan de beschuldiging van onopregtheid worden blootgesteld en dat er voorvallen zijn gebeurd, die voor de toekomst tegen Engeland geldende zullen worden gemaakt.

Na lange debatten heeft de kamer van koophandel te Liverpool besloten dit rapport aan graaf Russell en aan de kamer van koophandel te New-York op te zenden.

— De *Morning Post* bevat eene correspondentie uit Parijs, waarin het volgende voorkomt: „De vrienden der Polen zijn in goede luim. Zij beweren dat de opstand zich meer en meer uitbreidt en zelfs teekenen van leven geeft in Oostenrijksch en Pruissisch Polen. Waarom, mag men vragen. Frankrijk is niet meer dan Engeland voor de kwalen en de gevolgen der wreede Russische heerschappij in Polen verantwoordelijk".

— Te Manchester is een telegram ontvangen, dat de vrees te kennen gaf dat er wanordelijkheden te Broad-Bottan, bij Mottram, Cheshire, zouden plaats hebben. Een groot aantal werklieden zonder werk doorliep de straten, zich beklagende dat de hun verstrekte hulp was verminderd. De tegenwoordige taxe is 2/4 per hoofd. Op 2185 werklieden te Broad-Bottan en Charlesworth zijn er 1913 zonder werk.

— Gisteren stierf in den ouderdom van 65 jaar lord Sandys, beter bekend onder den naam van lord Marcus Hiller. Hij was vroeger als diplomaat te Verona, Parijs, Florence, St. Petersburg en Constantinopel werkzaam.

— In het vorstendom Wallis is te Blacna eene oliebron ontdekt. Iemand, die bezig was met waterpompen, zag eene dikke olie op het water drijven. Hij schepte die af, brandde ze en kreeg een heerlijk licht. Er is een chemisch onderzoek ingesteld.

— Men maakt zich eenigzins ongerust of Amerika dit jaar, na den zachtsten winter, dien men er ooit heeft gehad, wel ijs genoeg zal kunnen leveren om in de behoefte van Europa en de andere werelddeelen te voorzien.

— Amerikaansche dagbladen deelen mede dat er aan de Boise-rivier en in Cariboo veel goud worden gevonden. Aan de Boise-rivier hebben de goudzoekers binnen zes weken eene regelmatige stad van 150 huizen gebouwd.

— De New-York wonende aartsbisschop Hughes heeft aan de commissie voor de belasting aangegeven, dat zijn zilverwerk 12,040 oncen zwaar is.

— Van New-York en Boston worden jaarlijks ruim 400,000 ton ijs uitgevoerd en een handelshuis te Boston voert jaarlijks minstens 80,000 ton uit.

— De mailstoomboot *Athenian* is te Liverpool van de Westkust van Afrika aangekomen. De handel op de rivieren was zeer stil, doch men hoopte op een beter saizoen. De gele koorts was geheel verdwenen. Te Lagos was de handel zeer flaauw, ten gevolge van binnenlandsche oorlogen. De koning van Dahomey bedreigde Lagos met een talrijk leger. Op 26 Januarij was bij Sierra Leone eene stoomboot genomen, die eene lading van 532 slaven aan boord had.

— Van Teheran wordt gemeld, dat de stad Schiras in Dec. jl. door eene aardbeving is aangetast, waarbij vele huizen instortten en verscheidene menschen het leven verloren. Het lijk van den Pruissischen ambassadeur baron Minutoli is door roofzuchtige Perzen opgegraven en het lijk werd door de honden verscheurd.

Duitschland.

WEENEN, 10 April. Grootvorstin Olga Feodorowna van Rusland, gemalin van grootvorst Michaël, zal op hare reis van Karlsruhe over Triëst naar Tiflis alhier aankomen en eenigen tijd vertoeven.

— De Pruissische gezant von Werther heeft voor eenige dagen eene conferentie met graaf Rechberg gehad over de quaestie der Deensch-Duitsche hertogdommen. Het (*gisteren medegedeeld*) berigt, dat Oostenrijk eene bondsexecutie in Denemarken zou voorstellen, wordt weder tegengesproken; men gelooft, dat alles zich weder tot het wisselen van diplomatieke stukken zal bepalen.

DE DOCHTER VAN DEN FALSARIS.

(*Vijfde vervolg.*)

Amanda vond haar vader alleen te huis en in eene zeer weekhartige stemming verkeerende. Hij vatte hare beide handen en kuste ze.

— Vergeef mij, Amanda! sprak hij zacht.

— Ik u vergeven? Sedert ik mij zelve ken, hebt gij mij immers niets dan goed gedaan!

— Ook de ouders hebben dikwijls hunne kinderen vergiffenis te vragen!

— Maar wat is u toch gebeurd, vader? gij weent!

— Ik ben een zwakke, oude man. Zijn mijne haren in de laatste dagen niet geheel grijs geworden?

— Dierbare vader, spreek toch niet zoo! Gij jaagt mij angst aan. Gevoelt gij u niet wel?

De boekhouder haalde diep adem en knikte met het hoofd.

— Onuitsprekelijk wel!

Na eene poos vatte hij weder de handen zijner dochter.

— Amanda, gij moet mij iets beloven!

— Al wat gij maar wilt!

— Als ik mogt sterven, laat dan een eenvoudig kruis op mijn graf plaatsen! Geene zerk! geen grootsprekend opschrift! Slechts een kruis, eenvoudig met mijn naam!

Thans biggelden de tranen onophoudelijk langs Amandas wangen.

— Spreek niet van uw graf! riep zij. Gij zult weder gezond worden en nog lang mijn goede, lieve vader blijven!

— Gij hebt gelijk, mijn kind. Ik mag mij niet bezondigen. Ik wil u niet verlaten!.... Zoo, schud nu de kussens wat in de hoogte. Ik ben moede en wensch eindelijk eens weder te slapen.

V.

Reinholds moeder kon dien nacht den slaap niet vatten. Hetgeen Amanda haar had verteld van die geheimzinnige conferentie bij den boekhouder had een onwederstaanbaar verlangen bij haar opgewekt, om den sluijer van dit geheim op te ligten. Reeds van nature wantrouwig, maakte zij duizende gissingen aangaande dit zonderling voorval.

Zij kende den gewonen werkkring van den boekhouder en wist dus zeer wel, dat zijne werkzaamheden niet van zulk eene uitgebreidheid, van zulk een ernstig belang waren, dat zijn persoon en zijne diensten niet konden gemist worden. Derhalve moest die geheime zitting hem zelven, zijne particuliere aangelegenheden betreffen. Was het een testament, dat hij had onderteekend?....

De kortstondige slaap, waarin zij eindelijk viel, bekoelde hare nieuwsgierigheid niet, en zij stond op met het vaste besluit, achter het geheim te komen, want een onbestemd vermoeden deed haar de hoop voeden, het ijdele meisje bitter te kunnen te leur stellen. Zij haalde zich het verhaal van Amanda nog eens voor den geest en dacht er over na, van wien der daarin genoemde personen zij de oplossing van het raadsel zou kunnen krijgen.

— Scybylski moet mij de zaak ophelderen! zeide zij eindelijk. Hij is een doodgoed mensch, kneedbaar als was en zoo zwak en argeloos als een kind. Daarenboven heeft hij reden genoeg om op de familie van den boekhouder verbeten te zijn, want de geheele stad weet, dat hij bij het hoogvliegende nufje eene blaauwe scheen heeft geloopen!

Mevrouw Reinhold ontbeet alleen. Het was Zondag, en haar zoon maakte zich gereed voor zijne predikatie. Toen de klokken begonnen te luiden, deed zij haar met pels gevoerden mantel aan en trad voor het venster. Zij keek naar buiten op de in hun Zondagspak gekleede kerkgangers. Amanda ging voorbij en zag vriendelijk grootende naar boven.

— Wat is zij weêr opgeschikt! mompelde mevrouw Reinhold.

Thans passeerde ook de geregtsraad.

— Slaat die ook weêr eens den weg naar de kerk in? Sedert het laatste kersfeest heeft hij geene predikatie meer bijgewoond. Er is hem zekerlijk een ongeluk overgekomen! Nood leert bidden, zelfs aan de heeren regtsgeleerden!... Daar komt Scybylski aanloopen!

In allerijl liep zij naar buiten.

— Goeden morgen, mijnheer Scybylski!

De griffier schrikte bij het hooren van dezen groet en op het zien der weduwe van den superintendent; hij antwoordde verlegen.

— Die heeft wat op het hart liggen! dacht zij. Komt gij ons na de predikatie niet eens opzoeken? Gij wordt zoo zeldzaam! Mijn zoon vroeg gisteren naar u. Misschien heeft hij u iets te zeggen. Komt gij dus eens bij ons aan?

Mevrouw Reinhold had nog nooit zooveel woorden aan den griffier verspild. Hij sloeg daar echter geen acht op.

— Ik zal van uwe goedheid gebruik maken.

— Ik reken er op! hernam zij met een genadig hoofdknikje en liep den griffier driftig voorbij. Mijn zoon zal ik wel afwezig weten te houden, dacht zij. Misschien vind ik toch een draadje, waaraan een plan tegen Theodoors heillooze liefde is vast te hechten.

In de kerk gekomen zijnde, vond zij haar zoon reeds op den kansel, met fonkelende blikken predikende over Christelijke liefde en zachtmoedigheid:

— Wie zich vrij van zonde gevoele, die werpe den eersten steen op haar!

Bij dit zoo belangrijk woord bleef het voorhoofd der weduwe van den superintendent zoo glad en schitterend als albast. Zij had zich niets te verwijten. Zij was immers schuldeloos! Jegens hare ouders was zij gehoorzaam, haren echtgenoot getrouw geweest, en voor haar zoon was zij eene goede moeder. Zij werkt en bidt; elken Zaturdag ontvangen de armen der gemeente aalmoezen uit hare hand. Zij kent geen hartstogt, dan alleen den trots op het priesterambt in hare familie, maar dat is een geregte, heilige trots! En wanneer Christus met zijn liefdevol gelaat eens tusschen haar en eene zondares mogt staan, zij zou den arm tegen haar verheffen en zeggen:

— Ik mag het, Heere; want stil is mijn geweten en sterk mijne hand!

Geheel anders waren de gedachten van Scybylski. De bekendheid met de schuld van den man, dien hij boven allen hoogachtte, drukte op zijn gemoed. Alle verzachtende omstandigheden, die er bij misbruik van vertrouwen konden bestaan, riep hij zich voor den geest. Hij verplaatste zich in de gesteldheid van een minvermogend vader, van een vader, die Amanda tot dochter heeft. Met eene koortsachtige phantasie verdrong hij de betere meening omtrent zich zelven, als eene verblindende ijdelheid, en trachtte zich te overreden, dat hij in dergelijk geval even zoo zou gehandeld hebben.

En toch had hij het eerst het „schuldig" uitgesproken, den steen tegen den zondaar opgeheven! De tweestrijd tusschen de vergevingsgezinde liefde en de noodwendige wetten des levens sneed hem pijnlijker dan ooit door het hart. Elk middel tot verzoening scheen hem uit de werkelijkheid gebannen, en toen de gemeente de godsdienstoefening met gezang voor een gestorvene besloot, bewogen de aanvangswoorden: „slechts in het graf is vrede" hem tot weenens toe. Hij wenschte voor zich zelven dien eersten en laatsten vrede.

Weder luidden de klokken; de gemeente verliet de kerk, en in eene bonte mengeling stroomden mannen, vrouwen, burgers en landlieden over het marktplein. Amanda, die door de predikatie van haar beminde diep bewogen was, mengde zich onder een groepje lieftallige meisjes, die zeer druk over hare Zondagsplannen debatteerden, en weldra was zij de luidruchtigste en vrolijkste van allen, zonder echter de deur der kerk uit het oog te verliezen, door welke de jeugdige predikant naar buiten moest komen; want Reinhold was gewoon, na de godsdienstoefening de vorstelijke personen naar het kasteel te vergezellen.

Ieder marktplein van eene kleine stad levert op een fraaijen winterzondag na de preek een even levendig als bevallig tafereel. De sneeuw ligt schitterend op de spits toeloopende daken der oude, zonderlinge huizen, die er dan uitzien als versch gewasschen slaapmutsen. Ook de menschen zien er in hun zondagstooi frisscher en tevredener uit. De winterwind geeft aan de aangezigten eene gezonder kleur, en de overtuiging, een vrijen dag te hebben, geeft aan de bewegingen der menschen meerdere deftigheid en waardigheid, en zij spreken ook bedaarder en aangenamer, dan in de drukte der werkdagen.

Voor de logementen staan de afgetuigde rijtuigen van de plattelandsbewoners uit den omtrek, en deze onderhouden zich op het plein met bevriende stedelingen; allen kennen elkander en keuvelen in groepjes op de vertrouwelijkste wijze over de gebeurtenissen van den dag en de marktprijzen.

De jongmannen, de dandies der provincie, fier op hunne kleeding, waarvan de mode van verleden jaar dagteekent, blikken naar de meisjes, de sierlijk getooide dochters der beambten en de aardige burgerkinderen, terwijl de officiers der dragonders van het garnizoen gearmd door de bonte mengeling heênzwieren. De kooplieden openen hunne winkels, en ook de wijnhuizen ontvangen meer en meer bezoek.

Reeds stond Amanda met de dochter van den geregtsraad alleen en nam juist van haar afscheid, nadat deze haar tot een bezoek tegen den namiddag had uitgenoodigd, toen het vorstelijk paar met den predikant de kerk verlieten. De vorstelijke personen beantwoordden de complimenten der meisjes met een vriendelijken groet; langer en vuriger rustten Reinholds blikken op het van vreugde stralende gelaat zijner verloofde.

Terwijl deze drie menschen, door Amanda op een eerbiedigen afstand gevolgd, de zacht hellende straat naar de poort doorliepen, stond Scybylski in de kamer van Reinholds moeder. Na een kortstondig gesprek over zaken van ondergeschikt belang, keek de oude vrouw hem eensklaps strak in het gelaat.

— Gij waart gisteren namiddag met de heeren van het geregt bij den boekhouder?

— Weet gij....? stotterde Scybylski.

— Gelooft gij dan, dat er over zulk eene geheimzinnige bijeenkomst in onze stad niet zou gesproken worden?

— Men weet dus....?

— Wat weet men? Zonder twijfel, dat de boekhouder zijn testament heeft gemaakt.

Scybylski haalde weder vrijer adem.

— Zekerlijk, zeide hij, zekerlijk, zijn testament!

— O, vervolgde zij met luider stem, hem voortdurend in het oog houdende; dat vermoedt de menigte; maar verstandige menschen vermoeden wat anders; verstandige menschen laten zich niet bedotten. In de omstandigheden, waarin de boekhouder verkeert, is een testament zeer overbodig! (*Wordt vervolgd.*)

— De officieuse *Gen.-Corr.* verzekert, dat de reis van graaf Karolyi, Oostenrijksch gezant te Berlijn, naar Parijs, slechts particuliere aangelegenheden betreft en in geene betrekking tot de politiek staat.

— Volgens de *Presse*, is graaf Apponyi, de nieuwbenoemde *judex curiae* van Hongarije, evenmin een voorstander der Februarijconstitutie, als zijn voorganger, graaf Apponyi. De Hongaarsche landdag zal niet worden bijeengeroepen, vóórdat de Zevenbergsche tot stand is gekomen.

— De Oostenrijksche internuntius te Constantinopel, baron van Prokesch-Osten, heeft verlof gevraagd en zal hier in Mei aankomen. Men vermeemt dat hij verlangt gepensioneerd te worden.

— Het blad de *Neueste Nachrichte* meldt het volgende. Paaschzondag heeft Mw. Adelina Patti in de kerk der Augustijnen gezongen. Reeds van 's ochtends vroeg was de kerk eivol bezet, zoodat zelfs eenige personen in zwijm vielen. Toen de beroemde zangeres de kerk verliet, om in haar rijtuig te stappen, werd zij door de menigte onder uitbundige toejuichingen gevolgd; het gedrang om haar te zien was zoo groot, dat zij gescheiden raakte van de dame, die haar vergezelde, en van het rijtuig, dat zij wilde binnentreden; te vergeefs trachtte zij, ongerust en met smeekende gebaren, zich een weg te banen; door de menigte medegesleept, moest zij besluiten in het paleis van den prins von Palffy eene schuilplaats te zoeken. Gelukkig had de kamenier der gravin Ferrari-Zichy, die dit paleis bewoont, het onstuimige tooneel van haar balcon af gezien; zij vloog de trap af en haastte zich, de *diva*, die meer dood dan levend was, binnen te laten en onmiddellijk de deur toe te werpen. Maar alles was daarmede niet afgeloopen; de geestdrift, die onder de volksmenigte heerschte, bleef toenemen, en wel in die mate, dat eindelijk het volk onder oorverdoovende kreten de deur insloeg, den trap opliep en op het punt stond de vertrekken binnen te dringen, toen eensklaps de prinses von Palffij verscheen, die door hare kalme, krachtige en waardige houding der menigte eerbied inboezemde en dwong zich terug te trekken. Mw. Patti was door het gebeurde zoo hevig aangedaan, dat zij bij de voorstelling des avonds niet kon zingen.

— Uit Warschau wordt aan den *Czas* gemeld, dat grootvorst Constantijn dezer dagen den heer Wenglinski, afgetreden lid van den staatsraad, deed ontbieden en begon met hevig uit te varen tegen het gedrag van den Poolschen adel in het algemeen en van de leden van den staatsraad in het bijzonder. Hij besloot met te zeggen: „De Polen hopen op de hulp van het Westen en rekenen op een congres; laten zij zich geene illusiën maken; het Westen zal hun niet te hulp komen. Indien de verstandige mannen in het land al het mogelijke wilden doen om den opstand te bedwingen, en tot bevrediging van het land wilden medewerken, zou mijn broeder (de keizer) veel meer aan de Polen geven, dan eenig congres hun geven kan.

BERLIJN, 12 April. De *Deutsche Allgem. Ztg.* meldde dezer dagen, dat de koning door den oud-minister Auerswald had vernomen, dat den 17 Maart jl. pogingen waren gedaan, om het volk tot rustverstoringen te bewegen, ten einde op grond daarvan maatregelen tegen de liberale partij te regtvaardigen, waarop de heer Auerswald last had bekomen, om de bewijzen daarvoor bij te brengen, terwijl de koning ook van het gemeentebestuur dezer hoofdstad en van het ministerie opheldering had gevraagd wegens het afwezig blijven der verschillende gilden op de feestviering van genoemden dag. De officieuse *Nordd. Allgem. Ztg.* zegt thans op grond van authentieke mededeelingen te kunnen verklaren, dat deze berigten te eenenmale uit de lucht gegrepen zijn.

— Gisteren heeft de plegtige inwijding plaats gehad van het gedenkteeken, dat door de familiën der met de in November 1861 verongelukte *Amazone* omgekomen zee-officieren te hunner nagedachtenis is opgerigt, waartoe de koning het park van het invalidenhuis had beschikbaar gesteld. Deze plegtigheid werd bijgewoond door prins Albrecht, admiraal der Pruissische vloot, den minister van oorlog en marine von Roon, alle hier aanwezige zee-officieren, cadetten en manschappen, de familiën der omgekomenen, enz.

— De Pruissische korvet *Gazelle* is den 10 Maart te Rio-Janeiro aangekomen en zou binnen kort naar Shanghae zeilen. Aan boord was alles wel.

— Door de bankiershuizen S. Bleichröder, de directiën der disconto- en der Berlijnsche handels-maatschappij Jos. Jaques en Gebr. Schickler is gisteren het statuut bekrachtigd betreffende den aanleg van een spoorweg van Berlijn naar Brunswijk. Deze lijn gaat over Rathenow, Tangermünde naar Helmstädt met een zijtak van Tangermünde naar Uelzen. Onverwijld zal aan het ministerie concessie worden gevraagd.

— Aangaande den terugkeer van den Pruissischen gezant in Mexico, den heer Wagner, wordt aan de *Elberfelder Zeitung* van officieuse zijde gemeld, dat genoemde gezant zich daartoe genoopt heeft gevoeld, doordien hij alle hoop moest opgeven, om zijne positie als gezant door de Mexicaansche autoriteiten te doen eerbiedigen en de regten der onder zijne bescherming gestelde vreemdelingen te doen gelden, terwijl hij bovendien eenige malen zijn leven in gevaar gebragt zag. Hij besloot dan ook eindelijk, zijne passen te verlangen, waartoe hij in zoo ver volkomen gemagtigd was, naardien de Pruissische regering het ten slotte aan zijne beslissing had overgelaten, hoe zich tegenover de Mexicaansche autoriteiten te gedragen.

FRANKFORT, 11 April. Ook voor manufacturen is de mis alhier thans geheel afgeloopen, en het resultaat daarvan is zeer middelmatig te noemen, naardien er over het algemeen weinig is omgegaan ten gevolge van de hooge prijzen der meeste artikelen.

— De senaat heeft de heeren Hebler en Parmentier benoemd tot consuls dezer vrijstad te Londen en te Brussel.

— De Keur-Hessische stendenvergadering heeft gisteren het wetsontwerp betreffende de vertegenwoordiging van de prinsen en den adel in genoemd ligchaam met algemeene stemmen aangenomen. In plaats van wijlen den opperburgemeester Hartwig is Dr. Weigel tot vertegenwoordiger der hoofdstad in de stendenvergadering gekozen.

— Aan het *Dresdener Journal* wordt uit Warschau gemeld, dat grootvorst Constantijn tot een der gewezen leden van den staatsraad aldaar, die hem sprak over zijne candidatuur als koning van Polen, moet gezegd hebben: „Ik ben een te getrouw onderdaan van Z. M. mijn broeder, dan dat ik ooit de kroon van uw land zou aanvaarden".

België.

BRUSSEL, 12 April. De koning heeft gisteren den heer Nothomb, Belgisch gezant bij het Pruissische hof, op het kasteel van Laeken ten gehoore ontvangen.

— In de laatste dagen heeft de koning onderscheidene langdurige wandelingen te voet in den omtrek van Laeken gedaan.

— De hertog van Brabant wordt in den loop dezer maand uit Italië hier terugverwacht.

(*Zie vervolg van het buitenland op 3de de' pagina.*)

Nederlandsche Koloniën.

PER OVERLAND-MAIL.

De heden over Marseille van Java ontvangen couranten bevatten nog het volgende, hetgeen wij ter aanvulling der berigten in ons N°. 95 enz. mededeelen.

BATAVIA, 28 Febr. Het *Bataviaasch Handelsblad* bevat het volgende algemeen overzigt.

's Konings verjaardag is, zoover heden onze berigten loopen, overal met veel luister gevierd en iedereen heeft getracht, zijne gehechtheid aan den vorst en diens huis kenbaar te maken.

In Indië biedt men geen loyauteits-adressen aan, maar de gehechtheid aan het huis van Oranje is eene wezenlijk loyale en de bewijzen daarvan op 's Konings geboortedag wederom gegeven, zijn beteekenend in een tijd, waar iedereen hier gebukt gaat onder de wijze, hoe Indië tegenwoordig door Nederland geëxploiteerd wordt en de dringendste belangen van Indië daar meer en meer op den achtergrond geraken. Zij zijn beteekenend, omdat zij het bewijs leveren, dat hetgeen verkeerd wordt gedaan, door niemand wordt geweten aan den Koning, maar dat iedereen op hem het oog gevestigd houdt en van hem, den beminden Vorst, de noodige maatregelen van verandering verwacht.

Men beweert, dat de gouverneur-generaal in zijn antwoord op de toespraak van den raad van Indië (bij monde van den vice-president) ook eene ontmoediging zou hebben laten doorschemeren over den gang van zaken in Nederland met betrekking tot Indië; in de aanspraak van den resident van Batavia aan den gouverneur-generaal heeft men met genoegen opgemerkt, dat dit hoofd van gewestelijk bestuur bij de erkenning van den ijver zijner ondergeschikte ambtenaren gevoegd heeft de verklaring, dat ook de ambtelooze ingezetenen in het afgeloopene jaar niets verzuimd hebben, wat strekken kon, het bestuur te ondersteunen in de handhaving van rust en orde, die overigens geen oogenblik is gestoord. Menigeen, die de algemeene audiëntie op 's Konings verjaardag bijwoonde, de goede bedoelingen en den ijver van leger, vloot en burgerlijke ambtenaren voor het heil van Indië waardeert, en de hinderpalen kent, die hen beletten, die bedoelingen beter in de hand te werken, menigeen zal wel in stilte de hoop geuit hebben, dat Z. Exc. de gouverneur als de tolk der gevoelens van liefde en gehechtheid, die alle ingezetenen hier bezielt voor den vorst, wiens geboortedag den 19den werd gevierd, ook de tolk moge zijn hunner dringende bede om maatregelen van bestuur, die niet langer gemist kunnen worden, om in de behoeften van Indië te voorzien. Velen ook, die de thans heerschende politiek van Nederland tegenover Indië een weinig meer van nabij beschouwen en weten, van waar de hinderpalen tegen eene gezondere politiek komen, zullen gedacht hebben: *Ah, si j'étais roi!*

De aftreding van den heer Uhlenbeck als Minister van Koloniën is hier algemeen met genoegen vernomen en met verlangen wacht men op de benoeming van zijn opvolger en op de houding, die deze zal aannemen bij zijn eerste verschijning in de wetgevende kamers aangaande de politiek, die hij op Indië verlangt te zien toepassen. Zoo lang niet eenige Ministers van Koloniën standvastig weigeren, aan de te groote eischen van Nederland op de opbrengsten van Indië toe te geven en achter elkander liever aftreden dan dulden, dat de onmisbare behoeften van Indië voor de luxurieuse behoeften van Nederland worden ter zijde gesteld; zoolang niet eveneens eenige Gouverneurs-Generaal liever hun ontslag vragen, dan zich langer laten beletten, aan de voorschriften van het regerings-reglement en den daarop afgelegden eed te voldoen, zoo lang is geen heil voor Indië te wachten, het moest dan zijn, dat eene groote kalamiteit door misgewassen of daling der prijzen van producten van uitvoer Nederland de oogen opent, hetgeen toch niemand zal wenschen. Indien de maanden Maart en April niet zachte maar aanhoudende regens medebrengen, dan staat Java reeds zoodanige kalamiteit te wachten bij de achterlijkheid, waarin het rijstgewas op vele plaatsen van Java zich bevindt door de ongewone droogte der laatste maanden. Dit wordt natuurlijk ten sterkste gevoeld in de provinciën, waar het dwangstelsel bestaat en het gemeenschappelijk grondbezit en gedurig verwisselen van het stukje grond, dat elke inlander bebouwt, alle liefde voor den bodem heeft doen verdwijnen te gelijk met elke mogelijkheid tot verbetering van den grond. In de residentie Batavia, waar het erfpachts-regt niet alleen bestaat, maar ook wordt gehandhaafd en waar dus ieder inlander zijn stuk grond met zorg bewerkt en van het noodige voorziet, bestaat geen de minste vrees voor misgewas, de vooruitzigten voor den rijst-oogst zijn integendeel *zeer gunstig*. Dat mag in Nederland billijk verwondering baren bij de daar zoo gevestigde overtuiging, dat de Javaan *vrijwillig niet werkt* en zelfs tot het teelen der noodzakelijkste levensbehoeften *moet worden gedwongen*, eene leer, waarvan de voortreffelijke pers der reactionairen partij in Nederland de juistheid zoo onwederlegbaar heeft bewezen, dat de *sprekendste feiten in Indië* daarvoor natuurlijk en te regt moeten onderdoen. *Wat kan men in Indië van Indië weten!*

In de gasverlichting van Batavia is eenige verandering gekomen. Men dooft het licht bij donkere nachten niet meer om 3 maar eerst om 4 ure 's morgens uit: de dieven hebben daardoor minder tijd, om hunne zaken te doen. Aangezien men echter het aantal *lichturen*, bij contract bedongen niet *mag* vermeerderen (omdat het meer geld zou kosten) zoo steekt men nu de lantaarns bij donkere avonden *een uur later aan*; de duisternis wordt daardoor in tweeën gesplist en dit is reeds een begin van licht. Mogelijk wordt die duisternis des avonds ook niet zoo sterk gevoeld, omdat vele rijtuigen met lantaarns door de straten passeren en de inlanders op straat allen van licht moeten zijn voorzien, wat bij eene goede straatverlichting natuurlijk geheel overbodig wordt.

Hoe veel eer nu ook de boven beschreven licht- of beter duisternisverdeeling den uitvinder aandoet, hij zal er echter geen octrooi op kunnen vragen, want de uitvinding is niet nieuw. Munchhausen deed hetzelfde, toen hij zich van de maan aan een touw naar de aarde afliet; zijn touw was veel te kort en daarom sneed hij er altijd een stuk van boven af en knoopte het van onder weder aan.

De maatregel, om het brievenvervoer over Java door particulieren te doen plaats hebben, is zonder goed gevolg gebleven, hoezeer de Minister van Koloniën de concurrentie bij de uitbesteding uitsluitend voor *Nederlanders* had gereserveerd en de terugkomst van een bekend en eerst sedert kort naar Nederland vertrokken personage daarmede in verband was gebragt. Hier ten minste is onze voorspelling uitgekomen en men is zeer benieuwd, of het brievenvervoer nu op de in de voorwaarden geprojecteerde wijze regtstreeks door het Gouvernement geschieden, dan wel of men bij het vervoer tweemaal per week zal blijven. Het beste zou zijn, dit eerst op *driemaal* per week te brengen en langzaam met tusschenruimte b.v. van *een* jaar te vermeerderen; mogelijk zoude dat vervoer dan toch reeds 4 of 5 maal per week plaats vinden, alvorens het de munt in Nederland behaagd heeft, ons van postzegels en postwissels te voorzien; zij laten zich ten minste lang genoeg wachten; te veel verbeteringen in eens op Java zouden immers ook gevaarlijk zijn.

Nu de spoorwegen op de *lange baan* (sans calembourg) schijnen geschoven te zijn, wil men aan de werkeloosheid, waarin de ingenieur van het spoorweg onderzoek Dixon tot nu is gehouden, een einde maken en heeft hem ter beschikking gesteld van den directeur der openbare werken, die verbetering van den zoogenaamden grooten weg over Java ook zeer noodig acht en daarom bruggen wil doen aanleggen over de Solo- en andere rivieren, die men tot nu toe moet overvaren en die dus bij tijdelijk hoog water de passage belemmeren. Tot het vervaardigen dezer bruggen wil men zich van ijzeren constructiën bedienen en dat de heer Dixon voor het maken van zoodanige projecten *uitstekende* kunde bezit, bewijst een korteling door hem opgesteld en het Gouvernement aangeboden stuk over het gebruik van ijzer bij het aanleggen van wegen, vergezeld van een 30tal teekeningen, even naauwkeurig wat de afmetingen aangaat als voortreffelijk in de technische uitvoering. De maatschappij van nijverheid en landbouw in Ned.-Indië zoekt naar middelen om dat werk uit te geven.

De bekende natuurkundige Diard is dezer dagen hier overleden; hetgeen hij vroeger als president der natuurkundige commissie e.z.v. heeft verrigt, schijnt zoodanig in het vergeetboek geraakt te zijn, dat wij tot heden niet geslaagd zijn, eenig materieel te verzamelen tot het opstellen eener schets van zijn leven en verrigtingen. Hij is echter *dood*, en het gaat niet beter met de uitstekendste *levende* weldoeners, die in Indië het beste gedeelte van hun leven in 's lands dienst doorgebragt en door de behartiging van 's lands belangen geen tijd hadden, aan hun eigen belang te denken en die men in Nederland niet alleen geheel en al over het hoofd ziet, maar veeltijds het pensioen nog benijdt, dat zij genieten en waarvan men liever nog een groot gedeelte bij het batig slot zou willen voegen.

Het stoombootje, waarvan wij vroeger gewag maakten, heeft eindelijk Solo bereikt, nadat de hemel er zich door eenige zware regenbuijen over erbarmd had; het is te Solo door het geknal eener batterij van prins Mangko Negoro begroet en het zou ons niet verwonderen, dat men er in Nederland nog meer gerucht van maakte, om te bewijzen, dat men nu geen spoorwegen meer noodig heeft. Overigens is de heer Bennet reeds vroeger met een stoombootje te Solo geweest, natuurlijk ook gedurende den korten tijd van het jaar, wanneer de rivier door aanhoudende regens water genoeg heeft, om aan een vaartuig van p. m. 2 voet diepgang te veroorlooven haar te bevaren.

Men heeft beweerd, dat de Gouverneur-Generaal spoedig eene reis naar de Molukken wil ondernemen; wel onderrigte personen beweerden dit; nadere niet minder wel onderrigte beweren echter het tegendeel; zoo bestaat er ook verschil van gevoelen over de gegrondheid der bewering dat eenige suikerfabriekanten zullen vervolgd worden wegens het niet terugbetalen der voorschotten, verleden jaar aan hen verstrekt. De oorzaak dezer wanbetaling ligt in de omstandigheid, dat de opbrengst van hun geheel product, de vrije beschikking er onder begrepen, niet eens voldoende was, de fabriekatie-kosten en boeten wegens wanlevering te dekken, veel minder, om het genoten voorschot als balans van winst over te houden en zoodoende de terugbetaling mogelijk te maken. In de Tweede Kamer zullen juist zij, die gelukkiger oogsten en gunstiger contracten hadden, daarom niet minder hard schreeuwen: *steenigt hen!*

Van de buitenbezittingen geen belangrijk nieuws. De kolenontginning op Berneo zoo goed als nul, op Banka wat ziekte. In de Buurtlanden Cochin-China weder in vuur en vlam, in spijt van de ernstige beloften der Fransche regering, de Annamezen even gelukkig te maken, als de Mexicanen. Apa boleh boeat; de wereld is ondankbaar.

— De Gouverneur-generaal heeft bekend gemaakt, dat de bepalingen omtrent het toekennen van gouden medailles en geldelijke belooningen aan inlandsche schepelingen beneden den rang van officier, dienstdoende aan boord van 's Rijks schepen en vaartuigen van oorlog in Nederlandsch-Indië, ter zake van 30 of 36 effectieve jaren onafgebroken trouw en eerlijke dienst, ook van toepassing worden verklaard op de inlandsche opvarenden van schepen en vaartuigen, behoorende tot de gouvernements-marine in Nederlandsch-Indië.

— Namens president en directeuren der Javasche bank, is ingevolge art. 34 van het octrooi bekend gemaakt: *a.* dat het cijfer der in omloop gebragte bank-biljetten op den 18den Februarij bedroeg *f* 17,864,280; *b.* dat de saldo's in rekening-courant beliepen *f* 480,058.27; *c.* dat aan specie in de kassen aanwezig was *f* 11,209,615.72 en aan muntmateriaal *f* 91,666.67.

— Van Madioen wordt gemeld, dat aan de resident aldaar, den heer Noordziek, op den 19den Januarij, zijnde dien dag 25 jaren verloopen, sedert hij in 's gouvernementsdienst was getreden, een feest werd aangeboden, dat even eenvoudig als hartelijk was. Om echter een blijvend aandenken daaraan te verbinden hebben de ingezetenen hem een prachtig album aangeboden.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 13 April.

Volgens berigten uit Palermo van den 3den dezer, is Zr. Ms. fregat *Zeeland*, comm. kapt. ter zee Fabius, den 26sten Maart ll. te Tunis aangekomen. Genoemde commandant is met eenige officieren ter audiëntie geweest bij den regerenden bey, ter volbrenging eener opgedragen zending. Bij deze gelegenheid zijn de officieren vereerd: de comm. met het commandeurskruis der orde van Nichan Iftahar, de kapt.-luit. ter zee C. J. Damme en de luits. ter zee F. M. Parker Verboom en F. H. P. van Alphen met het officierskruis dier orde; de adelborst 1ste kl. J. W. F. ridder Huijssen van Kattendijke is benoemd tot ridder.

Den 30sten Maart zette men weder cours naar Palermo, om binnen weinige dagen weder van daar naar Genua te vertrekken.

Te 's Hertogenbosch is overleden de heer A. F. Mulders, oudste wethouder en lid van den gemeenteraad in den hoogen ouderdom van 90 jaren.

Men meldt uit Berlijn het volgende:

Hare Majesteit de koningin van Saksen heeft dezer dagen ook eene bestelling bij den brouwer en hofleverancier Johann Hoff, te Berlijn, laten doen, van zijn zelfs in de hoogste kringen gewaardeerd Malz Extract-gezondheidsbier, waardoor dan ook voortdurend het aantal der vorstelijke begunstigers vermeerderd wordt. Zulke uitstekende berigten deelen wij met des te meer genoegen mede, omdat het hier een inlandsch fabriekaat geldt, dat zich sedert tien jaren, door zijne waarde zoowel betrekkelijk zijn gezondheid bevorderenden, als ten opzigte van zijn industriëlen aard, eene algemeene wereld-vermaardheid heeft weten eigen te maken.

Stadsnieuws.

De Koninklijke Akademie van Wetens happen (afdeeling Letterkunde) hield heden hare gewone maandelijksche vergadering, onder presidium van den heer Opzoomer.

Tegenwoordig de heeren Opzoomer, Koenen, Scholten, Brill, Boot, Kuenen, Vissering, Bakhuizen, van den Brink, Millies, van Lennep, Six, van den Bergh, Delprat, Leemans, Janssen, Beets, Bosscha, ter Winkel, M. de Vries, Karsten en Moll.

De heer Bakhuizen brengt, namens de commissie ad hoc, het derde verslag uit wegens de bewerking van het charterboek. Uit het medegedeelde blijkt, dat er, hoewel uit den aard der zaak angzaam, vooruitgang is op te merken, terwijl de comm. de medewerking der leden in de verschillende steden des vaderlands inroept. Door den president wordt aan den rapporteur den dank der vergadering gebragt.

De heer Millies opent de discussien over de bijdrage van doctor Friederich over den dierenriem en vertoont daarbij eenige zodiacaal-munten, benevens een beker waarop figuren van dien aard. Spr. uit eenige wetenschappelijke bedenkingen tegen de bijdrage, terwijl hij zegt zich te onthouden van taalkundige aanmerkingen, als minder geschikt om te worden vóórgedragen. Spreker wordt door den heer Leemans beantwoord op eenige punten, terwijl deze zich voorbehoudt later, wanneer de bedenkingen van den heer Millies zullen zijn gedrukt, daarop terug te komen, en dan tevens te spreken over den dierenriem bij de Chinezen en Egyptenaren. De bijdrage van den heer Friederich zal in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen in de taal (Hoogduitsch), waarin zij was geschreven. Ook de bedenkingen van den heer Millies zullen in die verslagen worden opgenomen.

De heer Janssen, biedt een boekgeschenk aan voor de bibliotheek der akademie.

De heer Leemans berigt, dat bij de commissie voor de overblijfselen der oude vaderlandsche kunst zijn ontvangen eene mededeeling van den heer Berntsen, onderwijzer te Beek, gemeente Berch (Gelderland), en een brief van Dr. Scheltema, waarop spreker later denkt terug te komen.

De heer Bakhuizen biedt voor de bibliotheek der akademie het tweede deel van zijne *Studien en Schetsen over de vaderlandsche geschiedenis* aan.

De heer Boot biedt, namens den pauselijken nuntius, den heer Vecchiotti, voor de boekerij aan, twee Latijnsche gedichten van den onlangs door de akademie bekroonden dichter, den heer Giuseppe Giacometti. Het eene vers voert ten titel: *de Vapore*; het tweede is een supplement op het eerste, onder den Italiaanschen titel: *Il vapore* en is voorzien van eene Italiaansche vertaling. De schijver denkt dit onderwerp later meer uitvoerig op dezelfde wijze in vier boeken te behandelen en uit te geven.

Hierna wordt de vergadering gesloten.

Gisteren middag heeft een beschonken manspersoon bij een tapper op de Utrechtsche dwarsstraat, omdat deze hem geen sterken ken drank wilde verkoopen, met de hand een glasruit ingeslagen en zich belangrijk verwond. Hij is met mooite door dienaren van politie naar zijne woning in de Utrechtsche dwarsstraat gebragt.

Heden nacht is een beschonken manspersoon, in de Boomdwarsstraat woonachtig, in de Kalverstraat in een kelder gevallen en aan het hoofd verwond naar het gasthuis gebragt.

*'s GRAVENHAGE, 12 April. Naar men vernemt, is de 1ste luitenant A. B. J. Couvé, van het 1ste regiment dragonders te Deventer, overgeplaatst bij het 3de regiment alhier.

— De 3de compagnie van het regiment rijdende artillerie, die van 1 Mei des vorigen jaars alhier gedetacheerd is, zal zich den 28 dezer onder bevel van den kapitein baron van Tuyll van Serooskerken uit de residentie op marsch begeven, ten einde den 1sten der volgende maand te Arnhem aan te komen.

— Het Indisch genootschap zal op Maandag 20 dezer, des avonds te half zeven ure, in het *Keizershof* alhier eene algemeene vergadering houden, waarin de volgende onderwerpen zullen behandeld worden, als: 1°. verandering van art. 20 van het reglement; 2°. adres aan den Minister van Koloniën (over de indigo-quaestie); 3°. voorstel van den heer Schill betrekkelijk den spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden, en 4°. voorstel van den heer Munich over het onderzoek wat van staatswege zou kunnen worden gedaan ter vermeerdering der kennis hier te lande omtrent deze overzeesche bezittingen.

— Eergisteren avond is alhier in het *Hôtel de Twee Steden* eene vergadering gehouden van de afdeeling van het *Metalen Kruis*, welke bijeenkomst zich, even als vorigen, door echte vriendschap kenmerkte.

Het voornaamste doel dezer bijeenkomst was, aan de vergadering mededeeling te doen aangaande het eenige maanden geleden geopperde plan, door het hoofdbestuur van het *Metalen Kruis*, om namelijk, in den loop van den zomer, het halve eeuwfeest der verlossing van Nederland van het Fransche juk in den Haag en omstreken te vieren.

Naar aanleiding echter van de reeds bestaande commissiën en subcommissiën, die zich in den laatsten tijd hebben gevormd, en hare verschillende opiniën, heeft de commissie van het *Metalen Kruis* alhier begrepen, hare bedenkingen tegen eene afzonderlijke viering van dat feest zoowel aan hare zuster-commissie te Rotterdam, als aan de hoofddirectie te moeten mededeelen, dat behoudens medewerking aan geene afzonderlijke en voorafgaande viering in den loop van den zomer zal kunnen gedacht worden.

* ZALT-BOMMEL, 12 April. Gisteren is in het stads-koffijhuis alhier, de openbare verkoop der landerijen van de voormalige geestelijke goederen van Rossum, ten einde gebragt. Al die verkochte landerijen hebben opgebragt de aanzienlijke som van *f* 218,745.

* UTRECHT, 12 April. Gisteren is binnen 's Rijks Munt een zeldzaam feest gevierd. De 76jarige provoost der muntgezellen Nicolaas Jacobus Godron, herdacht namelijk den 60sten verjaardag zijner betrekking aan de munt, bij welke gelegenheid hem ten overstaan van het daartoe vereenigde personeel, zoowel der beambten als werklieden, door den voorzitter van het munt-collegie met eene gepaste toespraak, eene gedenkpenning werd aangeboden, te dezer gelegenheid geslagen. Voorts werd hem door de gezamenlijke muntgezellen onder hartelijke toespraak van een hunner een albasten met zilver gemonteerden tabakspot, van eene toepasselijke inscriptie voorzien, aangeboden. De grootste verrassing wachtte den jubilaris echter nog toen de voorzitter ten tweeden male het woord opnam om den feestvierenden jubilaris mede te deelen, dat Z. M. de Koning hem tot ridder der orde van de Eikenkroon had benoemd, waarbij hij het genoegen had hem het ridderkruis op de borst te hechten. De zedige grijsaard, door deze koninklijke onderscheiding geroerd, betuigde allen zijnen dank. De feestelijkheid werd besloten met een déjeuner ten huize van den muntmeester.

* LEEUWARDEN, 11 April. De officier van justitie, regtercommissaris en substituut griffier bij de arrondissements-regtbank, hebben zich heden ochtend, vergezeld van de heeren Dr. A. Meursinge Hz. en chir. G. W. Metz, naar Tjummarum begeven, ten einde het lijk te onderzoeken van een gehuwd manspersoon, dien men vermoedde te zijn overleden aan de gevolgen van bij eene vechtpartij bekomen slagen.

(*Zie vervolg van het binnenland op de 3de pagina.*)

Errata.

In het ingezonden stuk: *Openbrief aan de redactie van het Handelsblad*, zijn de volgende misstellingen ingeslopen:

Bl. 2 Reg.	12	v. b.	mij heilig,	voor:	mij dus heilig.
	51	„	scherpregter	„	scheidsregter.
	57	„	Het publieke conscientie	„	De publieke.
	58	„	dit wilt gij	„	die wilt gij.
	41	v. o.	duidelijke	„	deugdelijke.
	8	„	ronde cijfers	„	koude cijfers.
	6	„	burgerij	„	burgers.
Bl. 3 Reg.	9	v. b.	philanthropen	„	philanthropie.
	16	„	Vergeef het ons	„	Ik geef het toe.

Dr. W. Coronel, lees: Dr. S. St. Coronel.

Kunstnieuws.

Wij maken onze lezers opmerkzaam op de voorstelling, die 23 *April* aanstaande in den Hollandschen schouwburg zal plaats hebben, ten voordeele van de leden van het **corps de ballet**. Wij hopen dat aan deze personen, die zoo veel medewerken tot de goede uitvoering der balletten en zoo weinig materiëele vruchten van hunne moeite dragen, door eene talrijke opkomst van het publiek eene ruime belooning zal ten deel vallen. Er zal worden opgevoerd „*De stiefmoeder*" en het ballet „*De zeeroover*".

Met genoegen vernemen wij, dat de heer Henri Wieniawski, solo-violist van de keizerlijke kapel te Petersburg, zich op den 25sten alhier zal doen hooren. Den 22sten te Utrecht geëngageerd zijnde, wil ZEd. op zijne doorreis naar Londen, waar hij het zomersaizoen gaat doorbrengen, van de gelegenheid gebruik maken om ook alhier nieuwe lauweren te plukken. Wij verheugen ons reeds bij voorraad in hetgeen te maken kunstgenot en verwachten, dat alle kunstkenners en muziekliefhebbers dien avond zullen tegenwoordig zijn, daar hoe vele goede en degelijke violisten wij ook sedert het hier zijn van Wieniawski hoorden, geen van allen ons dat deden gevoelen wat zijn spel ons gaf; alleen betreuren wij het dat het slechts voor een eenige keer is, dat wij zijn spel zullen kunnen bewonderen en dien avond dus voor langen tijd genot moeten inzamelen.

Ingezonden Stukken.

Dat er thans veelzijdige pogingen in het werk gesteld worden om den heer de Bosch Kemper, die blijkens de onvermoeide pogingen van het *Volksblad*, onder zijne redactie, niets onbeproefd laat om de zaak der doorgraving, dewelke door Vorsten, Ministers, Vertegenwoordigers en de Natie uit één mond, tot een nationale zaak verklaard is, te doen mislukken, aan het hoofd te plaatsen der nationale beweging tot herdenking onzer onafhankelijkheid, mag voorzeker wel als eene even bedroevende als vernederende getuigenisaflegging van den geest, die onze eeuw beheerscht, beschouwd worden.

Een stille opmerker.

Handelsberigten.

AMSTERDAM, 13 April.

Tegen 28 dezer zijn 103 balen Surinaamsche KATOEN in veiling aangeslagen.

Zaturdag afgedaan circa 4500 balen Indramajoe Tafel-RIJST, *C. Gips*, aan één huis.

Zaturdag verkocht van ROGGE: 126 ℔ O. Pruiss. *f* 243; Amer. *f* 197 per 2100 kilo.

Prijzen der ruwe SUIKER bij de 100 Ned. ponden. Java bruin *f* à 28; dito bloud *f* 29 à 35; dito wit *f* 36 à 41. Braziel bruin *f* 21 à dito blond *f* 29 à 33; dito wit *f* 34 à 37. Havanna bruin *f* 22 à 28; blond *f* 29 à 38; dito wit *f* 39 à 44. Manilla bruin *f* 22 à 27; dito bl *f* 28 à 33. Mauritius bruin *f* 21 à 27; dito blond *f* 28 à 33; S naamsch *f* 22 à 29.

BOTER. Friesche *f* 49 à 52. Kuinder *f* 49 à 52. Kamper *f* 53. Deventer *f* 42 à 47. Zwolsche *f* 47 à 51.

De VEE-prijzen waren heden: Runderen 1ste qual. *f* 180, 220; dito *f* 160, 200; 3de dito *f* 140, 180. Melk en Kalfkoeijen *f* 1 190. Schapen *f* 20 à 28. Varkens 44 à 48 cents het Ned ℔.

* HOORN, 11 April. GERST *f* 6.50 à 4.50, — HAVER *f* 5 à Graauwe ERWTEN *f* 9; vale dito *f* 8. — Bruine BOONEN *f* 8 à 6. ZADEN Mosterd- *f* 22; Karwei- *f* 14.

* UTRECHT, 11 April. TARWE *f* 8.50 tot 10.50. — RO *f* 6.25 tot 7.75. — HAVER *f* 3.50 tot 4.10. — GERST *f* 4.5 5. — Groene ERWTEN *f* 7.10 tot 8.50. — BOEKWEIT *f* 6.50 7.10. — DUIVENBOONEN *f* 7 tot 8.20. — AARDAPPELEN *f* 1.20 1.50. — BOTER per kilo *f* 0.80 tot 1. — EIJEREN de 100 st *f* 2.25 tot 3.10.

* HEUSDEN, 11 April. Met weinig aanvoer van Granen zijn prijzen als volgt: RISTARWE *f* 9.80 à 10.25; roode dito *f* 8.75 witte dito *f* 9.50 à 9.90 — ROGGE *f* 6.80 à 7.10. — BOONEN *f* 7 à 7.50. — GERST *f* 4.60 à *f* 5. — AARDAPPELEN *f* 2.

* DALFSEN, 12 April. De prijzen zijn hier: BOTER 45 à 5 WAS 93½ c. — HUIDEN 15 c. — KALFSVELLEN *f* 1.90. — PA DENHUIDEN *f* 6.75. — SCHAPENVELLEN *f* 1.15 à 1.40. — RO *f* 6.75. — BOEKWEIT *f* 6. — HAVER *f* 3.90. — AARDAPPE *f* 1.50 per mud. — HOOI *f* 11.50. — STROO *f* 9 per 1000 ℔ TURF *f* 4 à 5.25 de 1000.

* AMBT HARDENBERG, 11 April. Thans zijn hier de prij ROGGE *f* 6.70 à 7. — BOEKWEIT *f* 5.40 à 6.10. — AARDAPPE *f* 1.40 à 1.60. — BOTER per Ned. ℔ *f* 0.90 à 0.95. — E REN 11 à 20 c. — TURF. Spon of bagger *f* 2.75 à 3.25 la gegraven *f* 3.50 à 4.25, beiden per 1000 st.

* DEN HAM, 11 April. Hoewel de aanvoer op de giste alhier gehouden jaarmarkt niet buitengewoon groot was, ging meeste guste goed van *f* 60 à 75 toch vlug van de hand; drag *f* 65 à 80, terwijl jong VEE en VARKENS minder geanim waren.

* GRONINGEN, 10 April. De toevoeren uit het land waren h onbeduidend, dat ten deele echter is toe te schrijven aan de vo gegane feestdagen; de omzetting bleef dien ten gevolge van zeer nig belang. De roode TARWE werd ll. Dingsdag tot ruim stad prijzen, ook nog bij eenige partij verkocht. De witte bleef e als voren, dewijl daarvoor niet veel begeerte bestond. Heden is niet omgegaan en is nominaal als voren te noteren. — ROGG schaars aangebragt, maar ook slechts bij gerijven nemers vind onveranderd gebleven. — Voor BOEKWEIT is de vraag voortdu gering en vrij dringend geveild wordende, kan men tot den genoteer iets lagere prijs wel aankomen. — GERST zeer schaarsch en to derstaanden cours met moeite te bekomen. — Dikke HAVER vond den kleine vraag en ging tot genoteerden prijs niet grif van de h Voersoorten schaars ter veil, maar ook weinig begeerd, tot staanden cours alleen aan benoodigden te plaatsen. — PAAR BOONEN vinden eenigen kooplust en zijn tot ruim staande prijzen kocht. — Voor GORT bestond weder onbeduidende kooplust; de st ming blijft traag, maar de prijs nagenoeg onveranderd. — K ZAAD bijna niet ter veil, maar ook onbegeerd en slechts tot lag prijs te verkoopen.

Men noteert: 120 ℔ jarige roode Tarwe *f* 7.80, 120 ℔ zui dito *f* 7.50,80; 127 ℔ dito dito *f* 8.35,70; 126 ℔ dito w *f* 7

Oranje wel te plaatsen. Naaigaren, Geen vraag op het oogenblik. Drills. Holl. Verbeterde vraag. Eng. op de kust meer begeerd aan alhier. Amer. Niets ter plaatse. Blaauw. Beperkte vraag. IJzer. Zweedsch Gaat langzaam af, en de markt ruim voorzien. Eng. Groote voorraad, met beperkte vraag. Staal. Overvoerd, en tot lage prijzen afgedaan. Blad koper en koperen spijkers. Traag van de hand gaande, met voorraad. Zink. Aanvoeren en slecht te plaatsen Spiauter. Overvoerd. Lood. In blad gaat langzaam af en blokken de consumtie zeer beperkt. Blik. Nu en dan te plaatsen; voorraad. IJzeren sprijkers. Moeijelijk tot hoogste noteering te plaatsen. Steenkolen. Eng. Laatst van *f* 10 à *f* 13 per ton afgedaan, en Australisch à *f* 10 ook verkocht.

SAMARANG, 28 Febr. Met UITVOERARTIKELEN blijft het willig, vooral wat Koffij betreft, waarvoor men coulant *f* 40 voor gewone bereiding Blijft bieden. Suiker daarentegen lusteloos door de reeds flaauwe berigten uit Europa en zonder koopers. Indigo souteneert zich goed op *f* 4.80 voor 1e qual. Rijst eer lager door aanvoeren van buiten. Huiden onveranderd aangeboden à *f* 56 voor Koe- en *f* 150 voor Buffel-. Rotting steeds zeer schaarsch. — INVOERARTIKELEN. Met de plaats hebbende Chinesche nieuwjaarsfeesten is de markt dezer plaats, wat Lijnwaden betreft, zeer stil, doch, vond er langzamerhand eene prijsverbetering plaats; men spreekt namelijk heden: 5/4 Holl. gebl. Madapollams *f* 6.25, 6/4 *f* 7.80, 7/4 *f* 8.80. Ruwe Calicots 5/4 *f* 6.15 à 6.20, 6/4 *f* 7.70 en 7/4 *f* 8.25 op 1 maand. Drills goede qualiteit bedingen *f* 9.50 op tijd; echt kon. wapen *f* 9.75 op 1 maand. Shirtings zijn onveranderd; doch ten volle de noteringen waard. Chitsen iets levendiger en men hoopt op meer handel na afloop der feesten; alle andere katoenen en wollen goederen onveranderd. Metalen onveranderd stil; alleen Zweedsch IJzer *f* 0.25 hooger. Provisien en Oranken met redelijken omzet; de noteringen souteneren zich vrij wel. *Vrachten* *f* 60 voor zwaar goed; vrachtgoed schaarsch. — *Wisselcours* 100 à 101 pCt. met minder vraag naar papier dan per vorige mail.

Graanmarkt.

AMSTERDAM, 13 April.

Tarwe in een doen; 131 ℔ wit bonte Poolsche *f* 334; 130 ℔ bonte Poolsche *f* 325; 127 ℔ oude bonte Poolsche *f* 335.

Rogge prijshoudend; 126 ℔ oude Pruissische *f* 243; 126, 127 ℔ nieuwe ditto *f* 228, 230; 122 ℔ Taganrog *f* 213; 120 ℔ Odessa *f* 206; fijne Amerikaansche *f* 198 per 2100 kilo.

Op levering Mei *f* 190, 191; October *f* 194, 197.

Anders opgave: Rogge op levering Mei *f* 190, 191; Oct. *f* 194.

Boekweit blijft slap gestemd en bij uitslijting weder lager afgegeven. Nieuwe Fransche *f* 160 per 2100 kilo. Voorts 125 ℔ 1ste jarige Amersfoortsche *f* 200.

Koolzaad op het voorjaar onveranderd, op het najaar £ ½ hooger; op wat het last April £ 89; Oct. £ 75.

Lijnzaad zonder handel.

Olie raapolie dadelijk en op 1° Mei lager afgegeven, op het najaar grilliger; 6/w. het Ned. vat *f* 50¾; vlieg. *f* 49½; Mei *f* 48¾ à ½ à ½; Sept.-Oct.-Nov.-Dec. *f* 42½ à 42½ à ¾.

Olie lijnolie dadelijk en op levering in een doen; 6/w. *f* 48½; Mei *f* 42¼; Mei *f* 42; Sept.-Oct.-Nov.-Dec. *f* 41¼.

Olie hennepolie op 6/w. 47¼; vliegend *f* 46.

Lijnkoeken de 1000 stuks *f* 78 à 82.

Raapkoeken de 100 stuks *f* 10 à 14.

Zeetijdingen.

BINNENGEKOMEN.

HELDER, 11 April. *Trygve*, Uhleberg, Drammen.

VLISSINGEN, 12 April. *Catharina*, Dayer, Sunderland. - *Twenthe* (st.), Hull. - *Diana*, Jespe, Korsör. - *Wingolf*, Sörensen, Drammen. - *Halkett*, Schaffle, Hamburg n Gend, als bijlegger; na in het Molengat aan den wind moeten te hebben. Wind Z. O. — O.

HELLEVOETSLUIS, 11 April. *Adlegonda Margaretha*, Gort, Koningsbergen. - *Louisa*, Alberts, Kjerteminde. - *Anno*, Leiss, Nijekjöbing. - 2 *Gezusters*, Drewes, Wells. - *Niord*, Johannsen, Drobach. Wind O. Z. O.

HELLEVOET, 12 April. *Jacob Arndt*. Rosenburg, New-York, Brouwershaven. - *Stud Dordrecht* (st.), Londen. - *Ellida*, Jensen, Hamburg.

BRIELLE, 12 April. *Zeo* (st.), Londen. Wind O. Z. O. — O.

VLISSINGEN, 13 April. *Mercator*, v. d. Wouden, Rotterdam n. Batavia. Wind O.

UITGEZEILD.

TEXEL, 12 April. *Jonkvrouw Geertrui*, Bouwen, Surinsme. - *Johanna*, Ouwehand, Lagnayra. - *Eerstelling*, Schuring, Triëst. - *Osseau*, Clark, Guadeloupe. - *Elise* (st.), Hull. - *Hanna Christensen*, Watine, Christiania.

VLIE, 12 April. *Hoffen* (st.), Stettijn.

— *Alexander*, Schultz, Dundee. - *Georg*, Mulder, Leith. - *Amsterdam*, Basberg, Liverpool. - *de Tyd*, Norel, Engeland. - *Beurs v. Amsterdam*, Basberg, Windau. - *Johannes Hermanus*, Visker, avontuur.

HELLEVOET, 12 April. *Adm. Ver-Huell* (st.), Havre. - *Albatross* (st.), Liverpool. - *Trio*, Hamann, Hamburg.

BRIELLE, [illegible]

PER OVERLAND-MAIL.

BINNENGEKOMEN.

SOERABAIJA, 21 Febr. *Eva Johanna*, Bochove. Probolingo. — *Medea*, Lourens, Passaroeang. — TJILATJAP, 10 Feb. *Vriendschap*, Jansen, Batavia. — 15. *Abel Tasman*, Rijken, Sumanap. — BANTHAIN, 28 Jan. *China*, Tofield, Singapore vertrok n. Hongkong.

UITGEZEILD.

SOERABAIJA, 21 Febr. *Macassar*, Rip, Nederland. - *Annie Reid*, Cheseborough, China. — 28. *Tagal*, Göbel, Bangkok. — BANJOEWANGIE, 6 Febr. *Maria Veronica*, Schol, Nederland. - *Helmint*, Mispelblom Beijer, Amsterdam. - *Vrrde*, ter Braggen, Rotterdam. — 7. *Java*, Mann, dito. - *Dominion*, Leamon, dito. - *Amsterdam*, 't Hoen, Nederl. - *Pylades*, de Gee, Padang. - *Alexander*, Dikkers, Tjilatjap. - *Eleonore*, Broekman, Melbourne. — 12. *S. Heel*, Dietz, Rotterdam. - *Baron van Heemstra*, Nepperus, Middelburg. - *Emma*, Anderson, Falmouth — 13. *Cheribon*, Coers, Gorr v. Persie.

VREEMDE HAVENS.

BINNENGEKOMEN.

LONDON, 11 April. *Asolus*, Dekker, Holmstr. — EXMOUTH, 9 April. *Drie Gebroeders*, Andrae, Newcastle. — HARWICH, 10 April. *Vriendschap*, Zoutman, Groningen. — YARMOUTH, 9 April. *Eendragt*, Martens, Gron. — SHIELDS, 10 April. *Reina*, Bakker, Groningen. - *Hermanus*, Gort, dito. - *Twee Gebroeders*, Persoon, Dordrecht. - *Hendr. Margarehta*, Naatje, Delfzijl. - *Vier Gebroeders*, Woudstra, de Lemmer. — HAMBURG, 10 April. *Gesina Lammechina*, Brasmahorst, Amsterdam. - *Aukelina*, Steur, dito. — HARBURG, 9-10 April. *Gesina Alida*, Botje, Palermo. - *Hillechina Scheltens*, Scholtens, Gend. — BRUNSHAUSEN, 11 April. *Maasstroom* (st.), Rotterdam. — CUXHAVEN, 10 April. *Arendina*, Smit, Liverpool. — 11. *Arentina Roelfina*, Boon, Lissabon. — BREMERHAVEN, 10 April. *Jacoba Cath.*, Geltes, Groningen. — DANTZIG, 8 April. *Karsina*, Waterborg, Groningen. - *Fraukje*. Heins, dito. — 9. *Zwaantje*, Dirks, Hamburg.

UITGEZEILD.

ROUAAN, 9 April. *Jantje Doornbos*, Addens, Dantzig. — LIVORNO, 4 April. *Harmonie*, de Boer, Lissabon. — TRIEST, 3 April. *Geert Herwig*, Pik, Rio-Jan. — GRAVESEND, 10 April. *Alberdine, Petrina*, Kruithoff, Piraeus. — HOLYHEAD, 10 April. *Exange*, Hall, Rott. — FALMOUTH, 10 April. *Carolina*, Samuelsen, Amst. — TROON, [illegible] — SUNDERLAND, 9 April. *Gouw. v. Ewijck* (st.), Kiel. — HAMBURG, 10 April. *Vijf Gebr.*, Freese, Amsterdam. - *Jonge George*, Brandt, Groningen. - *Foskea*, Jansen, dito. - *Jan Albert*, Wierings, Bergen. — 11. *Sjoukina*, de Jonge, St. Petersburg. - *Anna*, Veldkamp, Stettijn. - *Amsterdam* (st.), Amsterdam. — CUXHAVEN, 10 April. *Antje*, Mulder, Buenos-Ayres. — BREMERHAVEN, 10 April. *Jacoba Christ.*, Westenberg, Gothenburg. — SWINEMUNDE, 8 April. *Gouw. v. Ewijck* (st.), Kiel. — DANTZIG, 9 April. *Hero*, Adden, Zwolle. - *Aeolus*, Steffens, Newcastle. — PILLAU, 8 April. *Wicherdina*, v. Dijk, Schiedam. - *Flavius*, Harms, Koogerpolder.

ZEERAMPEN.

AMSTERDAM, 13 April. Het schip *Graaf van Heiden Reynestein*, kapt. Boer, van Kramfors te Geelong aangekomen, heeft op de reis veel slecht weêr doorgestaan, en een gedeelte der verschansing, reilen enz. verloren, doch zou den 26 Februarij naar Otago, N. Z. vertrekken. — Het schip *Jan van Schaffelaar*, kapt. v. Duin, te Melbourne aangekomen, heeft schade aan een gedeelte der lading haarsen.

— Het schip *Johanna Maria Christina*, kapt. C. N. Gorter, van Banjoewangie alhier aangekomen, heeft op de reis veel slecht weêr doorgestaan en daardoor de groote steng verloren en veel schade aan zeilen en tuigage bekomen; de lading wordt onbeschadigd gelost.

TRIEST, 7 April. De Ned. schooner *Annathiena Wemelina*, kapt. de Jonge, van hier met stukgoed naar Hamburg, is in den nacht van 26 Maart op Avola verongelukt.

Rivier-Berigten.

RIJNHOOGTE.

KEULEN, 12 April. 7 v. 4 d. Keulsch. (7 v. 5 d. Rijnl.)

SCHEPEN IN LADING.

J. G. Kemmereith, *Mannheim II*, n. Mannheim. - B. Kirschreiber, *Mainz* N°. 5, n. Mainz. - T. C. le Grand, *De liefde*, n. Wesel. - G. van Ywaarden, *Amsterdam*, n. Maastricht. - A. van Bunningen, *Koophandel*, n. Mannheim. - K. Trapmann, *Adolf*, n. Urdingen. - J. C. Kalfs, *Coeln* N°. 17, n. Keulen. - L. Penning, *Willem III* n. Dusseldorp en Duisburg. - G. Lohman, *Coeln* N°. 2, n. Keulen. - H. Brinkmann, *Niederrhein* N°. 8, n. Dusseldorp en Duisburg.

Naar Emmerik, Wezel, Dusseldorp en Keulen, per *Amsterdam*. Keulsche stoomboot-maatschappij.

Fondsen en Beurzen.

AMSTERDAM, 13 April.			*Laagste Cours.*	*Hoogste Cours.*	*Gebiev. Cours.*
AMSTERDAM.	Thesaurie	3½ %	89½		
	Ned. Kan. Noord-Zee.	3 „			
	Nederl. Bank	4 „			
NEDERLAND.	Werkelijke Schuld	2½ „	63⅝	63 11/16	63⅝
	Dito Dito	3 „	76	76⅛	76
	Dito Dito	4 „	99 1/16	99⅝	
	Oost-Ind. Leening	4 „	98⅞		
	Amortisatie-Syndic.	3½ „			
	Handelmaats. op resc.	4½ „	148	148⅛	148
	Dito à contant.	4½ „			
	Dito Leening 1858.	4 „			
	Aand. Holl. Spoorw.		108		
	Leening idem	4½ %			
	Idem idem	4 „	96¾		
	Rijn idem	4½ „			
	Dito 2de leen	4½ „			
	Dito Shares		208		
	Dito Volgefourneerd		256		
BELGIE.	Cert. Adm. Belg. Bank.	2½ %			
	Dito bij Rothschild	2½ „	57		
FRANKRIJK.	Certificaten	3 „			
SPANJE.	Obligatiën	2 „	46¾	47 1/16	47
	Dito	3 „	52 15/16	53	
	Dito Binnenl.	3 „	49⅞	50	50
	Amortisable-Schuld				
	Bewijzen Coupons				
PORTUGAL.	Obligatiën	3 %	46 15/16	47½	46 15/16
	Dito 1856/57/59/60.	3 „	46¼	46⅜	46¼
	Dito 1862	3 „	46 5/16		
	Dito Uitgestelde				
RUSLAND.	Oblig. bij Hope & C°.	5 %	101⅛		
	Dito dito 1828/29.	5 „	100¾		
	Cert. dito 1831/33.	5 „	84⅝	84¾	
	Dito dito 1840	4 „	77⅛	77 1/16	77⅛
	Org. 2°-4° Leening.	4 „	77 1/16		
	Dito Nieuwe	4 „			
	Obl. 5de Serie	5 „	84¾		
	Dito 1855 6de Serie.	5 „	90⅞	91	90⅞
	Dito Adm. te Hamb.	5 „			
	Dito te Londen	5 „			
	Dito dito	4½ „			
	Dito dito	3 „	58¼		
	Dito dito 1860	4½ „	90⅞	91⅛	90⅞
	Dito 1862	5 „	91½	91⅛	91½
	Inschrijv. in Assign	6 „			
	Cert. van dito	6 „	54¾		
	Spoorw.-Act. volgef.	*f*	202	202¾	202¼
	Dito Leening	4 %	172	exd.	
	Dito Hypotheek	4½ „			
POLEN.	Aandeelen 1835 fl. 500	*f*	162¾		
	Obligatiën	4 %	77¾		
	Aand Sp. Wars.-Bromberg.				
PRUISSEN.	Obligatiën	4½ %			
	Dito 1859	5 „			
	Aandeelen 1854	3½ „			
OOSTENRIJK.	Oblig. bij Goll & C°.	5 „	64		
	Dito Dito	4 „	53		
	Dito Metalliek	5 „	64⅛	64⅛	64 3/16
	Dito dito	2½ „	32⅞	32 15/16	32⅞
	Dito Rente Amst.	5 „	83⅜	83½	83½
	Dito Nation. 1854.	5 „	68¼	68 11/16	68 7/16
	Weener Bank-Actiën	*f*	846	847	846
	Dito Aand. fl. 250 1839	„	414		
	Dito dito fl. 250 1854	4 %	254		
	Dito dito fl. 500 1860.	5 „	521	524	521
	Fr. Oost. Sp. Oblig. bij Hope	3 „	131¾		
ITALIË.	Leening 1861	5 „	66½	66¾	

Braz. 1824 £ 100 5 % 98¾; dito 1848 £ 100 5 % 97¾; dito 1852/58/60 4½ % 89¾, ⅞; Venez. 2 % 23, 3/16, 23; dito 1 % 12 1/16; Grenada Afgest. 14¾, 13/16; dito Uitgest. 1⅛ % 8½; dito Gest. 1⅛ % 7⅞, 15/16, 7⅞; Mexico 3 % 31¾, 15/16, 15/16; Noord-Amerik. Illin. Spoorw. Aand. 53⅞, 54, 53⅞; dito Oblig. C. B. 7 % 77¾, 78, 77¾; Grieken 5 % 26, ⅛, ⅛.

5 % Amerika 62⅞, 63½, 63¼.
6 % Amerika 65⅞, 66½, 66½.
6 % Binnenl. Turken 44⅞, 45⅛, 44⅞.
Zuid-Italiaansche Sp. *f* 108.
6 % Venezuela 53¼.

Cours van heden: Belening 3½; Prolong 3½; Disc. 3½.

Aldus opgemaakt door het bestuur der Effecten-Societeit.

BOON HARTSINCK, J. KLEEBLAD,
Directeur. Secretaris.

Rotterdamsche fondsen waren goed prijshoudend.

Van vreemde Effecten waren 2 pCt. Spanje zeer gezocht en niet dan tot hooge prijzen verkrijgbaar, dien ten gevolge zijn zij andermaal ruim ⅜ pCt. gerezen.

In Russen was de stemming flaauw. 4½ pCt. 1860 bleven zelfs aanmerkelijk minder.

In Oostenrijksche was de markt wijfelende; dikwerf hebben zij getracht het vorig standpunt te bereiken, doch door verkoopen bleven zij daaronder.

Turksche hebben zich verder verbeterd met tamelijk veel affaire.

Amerikaansche fondsen over het geheel flaauw, 5 en 6 pCt. Verg. Staten zelfs belangrijk lager op de New-Yorksche notering.

De Nederlandsche bank heeft een dividend van *f* 168 aangekondigd.

4 % Nat. Hypotheek Bank 99⅜.
Ned. Cred.-actiën 125, 128½, 128½.
Sp. Cred. Guillou *f* 119.
Oost. Cred. Loten 1858 *f* 141¼.
Coup. Grieken *f* 3 27/32, ⅞.
Grenada Best. 79½, 80 ct.

LAATSTE PRIJZEN te 5 ure.

5 % Metall. 64¼; 5 % Nation. 68½.

Wisselcours.

Parijs 2/m. de fr. 120.	*f* 55¾	g.	Napels 2/m. de 40 Duc.				
Idem zigt „ „ „	„ 56½	g.	di Reg per 100 Lires.	*f* 45¾	g.		
Bordeaux 2/m. de fr. 120	„ 55½	g.	Weenen 6/w. defl. 100 O.W.	*f* 103	g.		
Idem ½/m. „ „ „	„ 55⅞	g.	Augsburg 6/w.	de *f* 98¼	g.		
Madrid 3/m.	„ 238	g.	Frankfort „	fl. 100 „ 98½	g.		
Cadix „ de 100	„ 237	g.	Petersb. 3/m. de 100 Z.R.	„ 174	g.		
Seville „ piasters.	„ 235	g.	Hamb. 2/m. de 40 mb.	„ 35	g.		
Bilbao „	„ 235	g.	Idem zigt „ „ „	„ 35½	g.		
Lissabon 8/m. de 40	„ 41	g.	Londen 2/m. het £ st.	„ 11.73½	p.		
Oporte „ crusados	„ 41⅛	g.	Idem 8/m. „ „ „				
Genua 2/m. de fr. 100.	„ 45¾	g.	Idem zigt. „ „ „	„ 11.80	g.		
Livorno „ „ „ „	„ 45¾	g.	Rotterdam	„ ⅛	g.		

Prijzen der Coupons.

Metalliek	*f* 25.60	Russen in Z. R.	*f* 84 15/16
Dito Nationale	„ 28.10	„ „ P. R.	„
Divers. Port. per £.	„ 11.72½	Poolsche Fl.	„
3 % Eng. Russ. per £	„ 11.72½	Napelsche	„
Fransche	„ 55½	Spaansche	„
Belgische	„ 55⅝	„ Fransche	„
Pruissische	„ 84½	Amerik. Dollars	„ 1.39
Hamburg Russen	„ 84½	Polen in Roebels	„

Prijzen der Speciën.

Gouden.			Zilveren.		
10 Guldenstukken	*f* 9.65	à 9.75	Piasters	*f* 2.55	„ 2.60
Ger. Ducaten	„ 5.50	„ 5.60	Stukken Fr. 5	„ 2.33	„ 2.35
Engelsche Souver.	„ 11.65	„ 11.75	Brab. Kroonen	„ 2.65	„ 2.70
Pistolen	„ 9.50	„ 9.60	Fransche Id.	„ 2.70	„ 2.76
Louis d'or			Pruiss. Thaler	„ 1.72	„ 1.75
20 fr. stukken	„ 9.25	„ 9.35	Id. Cassen Anweis.		
Bar. Gouden Specie			Bar. Zilv. 900 tot		
f 1442.60 per N.W.	9¾ à 10¾		700	104.20	„ 105

Buitenlandsche Beurzen.

BEURS VAN PARIJS, 11 April.

3 % Rente cont.	69.95, 69.85, 70.10	Russ. Spw. cont.	
Id. op ult°.	69.95, 70.25, 70.20	Idem op tijd	431.25
4½ % id. cont.	96.80, 97.50	2 % Spanje	46¼
Id. op tijd	97.25	3 % Binnenl	50
Fr. bank	3875	3 % Buitenl.	
Cred. Mob	1440, 1460, 1447.50	Idem 1852/57	
Noorder Spw. cont.		Passive contant	29
Idem idem op tijd		5 % Italië	72 85
Fr. Oost. Sp. cont.	507.50	5 % Oostenrijk	
Fr. Oost. Sp. op tijd.	505.00	Nederl. Cred. B. Act. fr.	692, 693

De beurs, hoewel minder geanimeerd dan de vorige dagen, was echter zeer gunstig gestemd; de rente bleef ten slotte 35 cs. hooger.

BEURS VAN LONDEN, 11 April.

3 % Cons. cont.	92½ à ⅝	3 % Russen 1859	60¼
Idem op 7 Mei	92⅝ à ¾	5 % Russ. 1862	95¼, ⅝
7 % Egypte 2°. uitg.	97⅝	3 % Spanje op 15 April	53
5 % Grieken op 15 April	28⅛, ¼, 27¾	Spanje Passive	29¼, 28⅞, 29⅛, 28⅝
Id. coup.	18, ¼, 18	Spanje Coup. Cert.	10⅝, ⅜, ½
2 % New Grenada	33, 32½	Id. 1858	67¾
Grenada Land Warr.	6¾	Id. 1858 op 15 April	67½
Grenada afgest.	15, ⅜	6 % Id. 1862 op 15 April	69⅜, ⅜, ¼
Grenada Deferred	7¾, 8	4 % idem geg.	102¾
3 % Mex. op 15 April.	32¾	6 % Venez 1862	60½, ⅛, ⅜
4½ % Peru 1862	37¾	4 % Holland Cert.	100¾
3 % Port. 1853 op 15 April	48¼	5 % Italië	71¾
3 % Port. 1862	48, 47¾		

In Engelsche fondsen ging weinig om; de stemming daarin was zeer gedrukt, op geruchten nopens een verbond tusschen Italië, Frankrijk, Portugal en Zweden, tegen Rusland en Pruissen. Hoewel dit gerucht weinig geloof vond, veroorzaakte het echter ⅛ à ¼ daling in Consols, wijl de koopers zeer terughoudend waren.

In vreemde fondsen was het heden ook veel kalmer dan de vorige dagen en bleven de prijzen algemeen flaauwer.

De beweging in edel metaal was deze week weder tamelijk levendig. De invoer beliep £ 389,684 en de uitvoer £ 608,515.

Fransch Oostenrijksche Spoorweg.

De ontvangsten van 2—8 April bedroegen fl. 257,041, zijnde fl. 99,077 minder dan in diezelfde week van 1862.

BUITENLAND.

(Vervolg.)

PARIJS, 11 April.

— Er is hier sprake dat Mazzini een aanval op Venetië voorbereid; de Italiaansche regering stelt zich hiervoor niet aansprakelijk, doch gaat die expeditie ook niet te keer. Van een anderen kant wordt dit gerucht ten stelligste tegengesproken.

— Uit Toulon wordt gemeld, dat er op het schip *Montebello*, dat voor oefenschool in het schieten voor de matrozen dient, het volgende ongeluk heeft plaats gehad. Er werd eene proef met een nieuw stuk geschut genomen. Het kanon sprong uit elkander en trof twee man doodelijk en een tiental min of meer ernstig.

WEENEN, 10 April.

— Onderscheidene officieuse organen melden, dat het deficit voor het volgende dienstjaar op slechts 11 millioen gulden wordt begroot.

— Alhier zijn twee tweelingzusters met roode tanden geboren.

BERLIJN, 12 April.

— Nadere berigten uit Warschau melden, dat generaal Berg bij zijne aankomst aldaar in geenen deele zoo vleijend tegen de officieren heeft gesproken, als per telegraaph gemeld is. Integendeel moet hij hun toegevoegd hebben, zeer wel te hebben opgemerkt, dat de officieren „te zeer hun leven voor de dienst des keizers wilden sparen", en hun aanbevolen hebben, voortaan meer energie te betoonen.

BINNENLAND.

(Vervolg.)

AMSTERDAM, 13 April.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft tijdelijk bij de commissie voor de staatsspoorwegen in dienst gesteld: als opzigter der 1ste kl. G. Wind; als opzigter der 3de kl. B. A. van Dorp; als opzigters der 4de kl. L. J. W. Meys, G. Garkhorst, F. Muller, F. G. Wente, Th. M. M. van Grieken en W. G. van Roeckel; als opzigters der 5de kl. Jhr. J. H. Schorer van de Souburgen, J. C. Th. Timmerhans van Abcoude, P. Zillesen, D. Harting, D. van den Tas Lzn., W. D. J. Koentz, R. E. Goedhart en G. G M. Bazendijk; als schrijver W. A. A. Huygens, Ph. P. Scheffelaar Klots, J. A. A. van der Mey, J. A. Jansen en M. Vlamings, en bevorderd de navolgende tijdelijk bij de commissie in dienst gestelde ambtenaren; als: tot sectie-ingenieur, de adjunct-ingenieurs H. Overmars Jr., A. Simons, M. A. van Idsinga en F. C. Bake, tot adjunct-ingenieur de opzigters der 5de kl. R. van Hasselt, Jhr. E. J de Savornin Lohman, J. W. G. Stieneker, H. J. Hora Siccama, R. Piekema, B. A. W. F. Werndley en J. Rouppe van der Voort; tot hoofdopzigters: de opzigters der 1ste kl. J. C A. van Roosendaal, M. Henstedt, F. H. Eussen en F. Brand, tot opzigters der 1ste kl.: de opzigters der 2de kl. J. G. Springer en W. G. de Bruyn; tot opzigter der 2de kl. de opzigter der 3de kl. J. Crollaer; tot opzigters der 3de kl. de opzigters der 4de kl. A. A. Nunnink, P. J. Eussen en E. G. Wentink; tot opzigters der 4de kl. de opzigters der 5de kl. H. T. van Tricht, A. O. Haccou, A. P. M. Kapteijn en W. D. Eeltjes; de schrijvers W. M. C. Gastelaars, C. W. van Hoorn en A. P. Hussem; tot opzigters der 5de kl. de schrijvers C. W. F. van Daalen en J. O. van Tricht.

Op het zesde en laatste volks-concert, dat, gelijk wij vroeger hebben aangekondigd, Zondag den 19 dezer in de Park-zaal zal plaats hebben, zal onder anderen de heer Montigny, violoncellist, zich doen hooren. Het programma belooft ons overigens op nieuw veel schoons. Behalve het reeds vroeger met zooveel succes uitgevoerde Scherzo uit den *Sommernachtstraum* van Mendelssohn Bartholdy, zullen alsdan ten gehoore worden gebragt *Symphonie militaire* van Haydn en Symphonie van den verdienstelijken directeur Joh. J. H. Verhulst. Bij zoo veel kunstgenot zal, vreezen wij, de zaal wel weder te klein zijn.

[illegible] 30 à 31 Maart jl. de uit een kastje in de achterkamer van [illegible] gestolen, terwijl hij zich met zijn volk in huis bevond, door middel van braak ontvreemd: ongeveer *f* 800 aan papier en specie, met portefeuille en andere papieren; 1 gouden horologie van ongewone grootte, aan welks voorkant een zilveren plaatje aanwezig is, waarop een herder en eene herderin staan ieder met een hamertje in de hand, dat door drukking in beweging kan worden gebragt.

De burgemeester van Zevenhuizen verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

Op 31 Maart jl. is te Soetermeer ontvreemd: een donkerbruine gladharige staande jagthond, reu, met korten staart, oud 2 jaren.

De officier van justitie te 's Gravenhage verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

Onlangs vond men op Nieuweroord, in de gemeente Westerbork, bij het turfgraven onder de veenlaag op het zand, twee vrij groote runderhoornen bij elkander. Aanmerkelijk beschadigd, achtte men het de moeite niet waard die te bewaren.

De omstandigheid, dat zij op het zand lagen en door de veenlaag bedekt waren, deed vermoeden, dat er bij den aanvang der veenvorming, reeds rundvee in deze streken moest geweest zijn. Wanneer men aanneemt, dat met den Krimbrischen vloed de veenvorming is aangevangen, dan zouden die hoornen nagenoeg 2000 jaren oud zijn.

Dat er in een veel later tijdperk een rund in die veenen verdwaald en omgekomen zou wezen, valt bijna niet te denken, omdat de plaats, waar de hoornen gevonden zijn, vrij ver van den vasten bodem verwijderd is, en zij ook, nadat de veenvorming eenigen voortgang had gemaakt, moeijelijk op de zandlaag eene plaats zouden hebben kunnen vinden.

De kern was vrij gaaf, het buitenste gedeelte eenigermate vergaan.

Stadsnieuws.

Aan het commissariaat van politie, 1ste sectie, voormalige St. Pietershal, is ter terugbekoming voorhanden een stalen ring, waaraan zes sleutels, gisteren gevonden op de Heere gracht bij de Reguliersgracht.

*'s GRAVENHAGE, 13 April. Heden heeft alhier op eenvoudige, doch plegtige wijze de ter aarde bestelling plaats gehad van het stoffelijk overschot van den heer Wiardi-Beckman, lid van den Raad van State. Het lijk werd naar de laatste rustplaats geleid door eenige leden van den Raad van State, eenige hoofdambtenaren van het Departement van algemeen bestuur, terwijl Ds. van den Broek op het graf eene korte lijkrede uitsprak, die op de aanwezigen diepen indruk maakte.

— Heden morgen te 7 ure is het stoffelijk overschot van wijlen baron van Brienen van de Groote Lindt naar Wassenaar vervoerd en aldaar in het familiegraf begraven. De slippen van het lijkkleed werden door vier bedienden gedragen; achter de koets bevonden zich een 5tal rijtuigen, waarin de familie en vrienden van den overledene zaten; ook het rijtuig van den pauselijken nuntius maakte deel van den stoet uit. Duizenden van toeschouwers bevonden zich op den weg, dien de stoet aflegde, terwijl vele belangstellenden en vrienden zich bereids naar de begraafplaats te Wassenaar begeven hadden.

— In de residentie zijn gisteren aangekomen de prins Henin d'Alsace en de burggraaf Mercy d'Argenteau.

— De Minister Thorbecke heeft de residentie voor eenige dagen verlaten, doch zal spoedig weder alhier terugkeeren.

— Sedert eenige dagen heeft Z. Ex. de Minister van Binnenlandsche Zaken onderscheidene Commissarissen des Konings in de verschillende provinciën ten gehoore ontvangen.

* DELFT, 11 April, Den heer B. Veth alhier is als, den minsten inschrijver, door het Departement van Oorlog de aanneming toegewezen van het eenjarig onderhoud en het belangrijk herstel aan de casernes en magazijnen te dezer stede en te Rotterdam, voor de som van *f* 24,000.

* UTRECHT, 10 April. Bij beschikking van de arr. regtbank alhier is aan den heer C. Diemont, deurwaarder in het vierde kanton, hoofdplaats Loenen, op zijn verzoek ontslag verleend, en de betrekking van deurwaarder bij dat kantongeregt is alzoo thans vacerende.

* HARDERWIJK, 11 April. De sergeant-majoor geweermaker J. F. Miolée, van het O. I. leger, zal den laatsten dezer maand uit Nieuwediep naar Java vertrekken met het schip *Almonde*, gezagv. H. Surie.

Laatste Berigten.

PARIJS, 12 April.

De eerste dag der wedrennen van het Hippodrome in het bosch van Boulogne was zeer prachtig; er was eene groote menigte aanwezig en zeer vele vreemdelingen. De keizer en de keizerin waren er aanwezig.

LONDEN, 12 April.

(*Reuters office.*) Het stoomschip *Europa* is van New-York aangekomen met berigten tot 2 dezer, benevens 363,000 dollars aan contanten. Goud 54 pCt. agio. — *Wisselcours* op Londen 170 pCt. Illinois 89½. — KATOEN stil; middling 75 c. — GRANEN stil.

— Het stoomschip *Attrato* is van West-Indië met 995,813 dollars aangekomen.

— *Reuters office* heeft van NEW-YORK dd. 2 April de volgende tijdingen ontvangen. De Zuidelijken zijn bij een aanval op Williamsburg afgeslagen. De Noordelijken hebben Pensacola verlaten. Generaal Gilmore heeft bij Somerset in Kentucky 2600 man Zuidelijken ontmoet, onder bevel van Pegram; hij jaagde ze uiteen. De Zuidelijken verloren 500 man. 20,000 Zuidelijken bevinden zich vóór Williamsburg en bedreigen die stad.

— De berigten van Havannah melden, dat de Franschen tot den 19den nog geene operatiën tegen Puebla zijn begonnen; zij hebben zich van Bamons meester gemaakt.

KRAKAU, 12 April.

De *Czas* berigt dat Czachowski door bekwame manoeuvres met 1500 man dezelfde positie inneemt, welke Langiewicz vroeger had. Een tweede legercorps, ter sterkte van 1000 man, staat op geringen afstand van het eerste. In Podlachië duurt de opstand voort. Markies Wielopolski is door graaf Branicki en Chojecki uitgedaagd.

— Hier aangekomen reizigers verhalen, dat talrijke detachementen over geheel Polen verspreid zijn. De insurrectie neemt voortdurend meer het karakter van een partijgangersoorlog aan. Grootvorst Constantijn heeft den czar geraadpleegd nopens de mogelijkheid om de ukase betreffende de confiscatiën over het koningrijk Polen uit te strekken.

SCHIEDAM, Heden 13 April.

MOUTWIJN *f* 12.75; JENEVER *f* 18; Amst. proef *f* 19.75.

ROTTERDAM, Heden 13 April.

GRANEN. Tarwe *f* 6, witte en bruine Boonen *f* 7½ lager.

MEEKRAP weinig geveild; de omzet is gering en prijzen onveranderd.

Telegrammen.

PARIJS, Heden 13 April.

De *Moniteur* meldt, dat Oostenrijk zich met de nieuwijze der Westersche mogendheden omtrent de Poolsche quaestie heeft vereenigd. De drie hoven zullen stappen doen bij het St. Petersburgsche Kabinet.

Sr. NAZAIRE, Heden 13 April.

De *

ADVERTENTIËN.

(1006) Bevallen van eenen Zoon, G. W. STUMPHIUS, geboren VOIGT.
Beverwijk, 8 April 1863. *Eenige kennisgeving.*

(1040) *Hoorn*, 12 April. Heden overleed, na een smartelijk lijden, in den jeugdigen leeftijd van 27 jaren, mijne geliefde Echtgenoote MARIA WILHELMINA SCHWENCK, mij nalatende vijf Kinderen, allen te jong, om den zwaren slag te kunnen beseffen.
W. BRINCK.

POST NUBILA LUX.

Vergadering in den EERSTEN GRAAD met **RECEPTIE**, op **Donderdag 16 April 1863**, des avonds te **8 ure**, in het Locaal ***de Vereeniging***, in de Warmoesstraat. (1032²)

☞ Uit hoofde dezer **Receptie** is de **Zevende Voordragt** van een Br.·. Oud V.·. M.·. **uitgesteld**, zullende het plaats hebben daarvan nader worden geannonceerd.

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Veiling van **2279** balen **WOL**, aangekondigd tegen 23 dezer, te Rotterdam wordt **uitgesteld**, en zal plaats hebben
MAANDAG 27 EN DINGSDAG 28 APRIL 1863.
Amsterdam, 11 April 1863. (1034)

Het zoo gunstig in de Passagiersvaart bekende
CAMPAGNE FREGATSCHIP
Henrietta Maria,
groot 800 Ton,
gevoerd door Kapitein P. TJEBBES.
ligt te AMSTERDAM in lading naar
BATAVIA EN SOERABAYA,
om in de maand Mei te vertrekken.
Vaart eenen GEËXAMINEERDEN SCHEEPSDOCTOR.
Personen of Familiën van deze gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich te adresseren ten Kantore van de Cargadoors DE VRIES & C°., IJgracht, U 40. (1027)

EENE FATSOENLIJKE BURGER-DOCHTER,

oud **24** jaar, P. G., zag zich gaarne met primo Mei e.k. geplaatst als **HUISHOUDSTER** in een fatsoenlijk Huisgezin. Informatiën omtrent zedigheid, eerlijkheid, enz. kunnen omtrent haar persoon gegeven worden. Hierop reflecterenden adresseren zich met franco Brieven, onder Lett. R., aan het Bureau dezer Courant. (980)

Opmerkingen
VAN
ALETHOPHILOS.
XXXVI.

(*Vervolg van* N°. 96.)

Het spijt mij dat de zich noemende orthodoxus, de schrijver der brochure „*de moderne en orthodoxe partij in de Evangelisch Lutherse gemeente te Amsterdam*", geen lust gevoelt om persoonlijke kennis met mij te maken.

Althans hij heeft mijne beleefde uitnoodiging daartoe in N°. 95 van dit blad — Maandag 6 April — tot nu toe onbeantwoord gelaten.

Dit is lastig.

Ten minste voor mij.

Ik had hem in vijf minuten meer kunnen zeggen, dan ik in een halven dag zou kunnen schrijven.

Ik zou zelfs — en de gehoele historie niet terughoudend, — weet niets dat ik zag, dat de zich noemende Luthersche orthodoxen voortdurend nog door brochures en advertentiën eene beweging tegengaan, die door Luther zelven in het leven is geroepen. Want Luther ging met den tijd mede.

Hoewel nu die brochures en advertentiën, op den keper beschouwd, weinig beduidende volzinnen bevatten, zoo wil ik toch het minder nadenkend gedeelte der gemeente op de inconsequentiën van dit geschrijf opmerkzaam maken.

Vooraf echter een paar vragen.

Was Luther geen **modern Theoloog?**

Ik geloof van ja.

Weet Orthodoxus wel wat **Orthodoxie** is?

Ik geloof het niet.

En daarom zal ik het hem zeggen.

Verschoont mij lezers, dat ik hier eene geleerdheid uitkraam, die gij ilhade eerste de beste dictionnaire kunt vinden, doch waarvan de Orthodoxe Lutherschen niets schijnen te weten.

Orthodoxie, is afgeleid van het Grieksche woord *Orthos*, regt, en *doxa*, geloof of meening, dat wil zeggen: „de regtzinnige kerkleer" en is het tegendeel van *Heterodoxie* en *Haeresie*. De roomsche kerk alleen is *Orthodox* volgens het concilium, de paus en de bisschoppen. Behalve de Roomsche kerk, pretenderen nu ook de Grieksch-Russische, en de Engelsche kerken orthodox te zijn.

Het Luthersche geloof kan echter *niet* orthodox zijn.

Ik zal zeggen waarom.

Heterodoxie — van het Grieksche woord *héteros*, ander, en *doxa*, geloof of meening afgeleid — strijdt dus tegen de Katholieke kerk.

Haeresie. Afwijking van de heerschende kerkleer, is een leerstelsel dat, terwijl het de grondslagen der godsdienst behoudt, een aantal vormen afschaft, die de zoogenaamde competente autoriteit als van even veel gewigt als die grondslagen zelve beschouwt. Die het eerst van de heerschende kerk afweek, noemde men een ketter, zijne volgelingen ketters.

Bij de oude Grieken en Romeinen was de *haeresie* niet bekend; de meest verschillende en uiteenloopende legenden werden van hunne goden verhaald, zonder dat iemand zich er om bekommerde.

Alleen bij de Hindoos vond men afwijking. Buddha werd dan de stichter eener nieuwe leer en dus een *Haeresiarch*.

Reeds in 1ste eeuw na de stichting der christelijke kerk zag men de *Haeresie* geboren worden; zij vermenigvuldigde sterk in de 2de en 3de eeuw, en nog sterker na den triumph van het *christianismus* onder Constantijn. De voornaamste ketters waren de *Gnostia*, welke beweerden, dat zij door hoogere ingevingen bevoorregt werden — eene christensecte der 7de eeuw, die alle leerstelsels verwierp en alleen de goede werken bij God liet gelden — de *Manicheers*, die, om het bestaan van het kwade uit te leggen, twee tegenoverelkander gestelde beginselen aannamen, het goede en het kwade beginsel. Om dit dwaalbegrip te wederleggen, behoeft men slechts aan te nemen dat, wanneer zij even veel kracht hebben, zij elkander oplossen, en is het eene sterker dan het andere, dan zal het sterkere de overhand hebben, zoodat er op de wereld niet anders dan goed of kwaad zal kunnen wezen. De *Arianen*, volgelingen van Arius, priester te Alexandrie in de 4de eeuw, de *Nestorianen* of volgelingen der leer van Nestorius, bisschop van Constantinopel, die in 431 als ketter van zijn ambt ontzet wierd, dewijl hij de maagd Maria wel voor de moeder van den mensch Jezus, maar niet als de moeder van God wilde erkennen.

De *Pelagianen*. Navolgers der leer van Pelagius, een Engelsche monnik uit de 5de eeuw, die de erfzonde loochende, en beweerde, dat de mensch uit eigen kracht kan zalig worden.

De *Monotholieten*. Vereerders van eenen eenigen God. Zoo noemde zich eene Christen-secte der 7de eeuw, die in Christus slechts éénen wil aannam. De *Iconoclasters* of beeldstormers. De *Albigenzen* en de *Waldenzen*, eene in de 12de eeuw ontstane, later zwaar vervolgde, stille en streng zedelijke godsdienst-partij in Frankrijk, welker overblijfsels men nog in drie valleijen van Piemont aantreft. De *Wiklijfisten*. Asseclaas der leer van Wiklijfe, een Engelsch godgeleerde en voorlooper der kerkhervorming in de 14de eeuw, die onder anderen leerde dat de paus de anti-christ was, voorts het vagevuur ontkende, de nietigheid der aflaten en van de aanroeping der heiligen beweerde. — Het *Lutherdom*. — Het *Calvinismus* of de gereformeerden. De *Anabaptisten* of wederdoopers. — De *Anglicanen* of de bisschoppelijke heerschende kerk in Engeland. — De *Presbyterianen* of de protestanten in Engeland en Schotland, die geenen bisschop erkennen, maar die de kerk, even als in de eerste tijden, door oudsten willen geregeerd hebben. De *Puriteinen*, die zeer strenge beginselen zoo wel in de zedeleer, als staat- en tuchtkunde willen toegepast zien. — De *Kwakers*, of deze in 1650 door George Fox gestichte Christensekte, die zich zelve het Gezelschap der Vrienden noemt. — De *Arminianen* of Remonstranten. De *Jansenisten*, aanklevers der leer van Cornelius Jansen, bisschop van Ypren (gestorven in 1638), over de genade en de voorbeschikking, zij weigerden de teekening der Bulle van Alexander VII, in welke bulle 5 stellingen, als door dien bisschop geleerd, worden veroordeeld; zij noemen zich hier and-roomschen of de kleresie, en zijn groote vijanden der Jezuïten. De *Methodisten*, die in de 17de eeuw in Engeland en in Noord-Amerika eene strenge kerkleer volgen enz. Ik zal er nu niet meer bijvoegen.

Men ziet het, Luther, die hier onder behoort, was een moderne theoloog, want hij week van het bestaande af, zijne volgelingen kunnen dus *geene* orthodoxen zijn.

Kerkhervorming heeft er altoos plaats gehad, en zij, die hervormden, werden zeer natuurlijk, door hen wier belangen mogelijk bedreigd werden, hevig aangevallen. De moderne Theologie plaatst het licht op den kandelaar. De orthodoxe partij, die niet orthodox is, zet er den domper op. Zie hier eene opsomming van de godsdiensten. die door een aantal zielen beleden worden.

Er zijn op de wereld: [1])

170,000,000	Buddhaisten. In Indië, Japan. Enz. [2]).
107,000,000	Polytheisen — het Sabeisme, Fetichisme en Chamarinisme, enz. [3]).
96,000,000	Islamisten, Mahomedanen, enz. [4]).
60,000,000	Brahmenen. In Indie, enz. [5]).
40,000,000	Magiërs. In Persië, enz. [6]).
473,000,000	Menschen, niet tot het christendom behoorende.
4,000,000	Joden.
139,000,000	Catholieken.
	62,000,000 Tot de Grieksche kerk behoorende.
	59,000,000 Protestanten.
121,000,000	
737,000,000	Menschen.

dus zijn van

1000 Menschen. 80 Protestantsch 85 Grieksch Roomsch Cath. } 165 190 } Christelijke Godsdienst

5 Joden.
640 Brahminnen enz.

1000 Menschen.

Dit alles wist Orthodoxus (de Luthersche namelijk) niet!

Want dan zou hij in zijne brochure geene gekheden gezegd hebben, en ik geloof niet dat de door hem zoo op den voorgrond gestelde predikant, dien hij „*een gemoedelijk Christen*" noemt, met zulke orthodoxe vrienden gediend is.

Dit woord *gemoedelijk* is zeer elastiek bij dien schrijver; maar is het gemoedelijk om te vertellen dat men, of liever dat die gemoedelijke Lutherschen aan een hoogleeraar den kansel verbieden, omdat hij naar *zijne* overtuiging de waarheid spreekt en dus wel degelijk Luthers voetstappen en leer volgt?!!

Weet gij dan niet dat Luther de woorden van **Paulus** „**Onderzoekt** *alle dingen* en behoudt het goede" in zijne banier voerde?

Dat Luther vooruitgang en beschaving wilde, geen stilstand, zelfs niet bij de Theologanten.

En nu neem ik afscheid van Orthodoxus en zijn geheele kliek. Zoodra ik eens een wel geschreven woord zal lezen, waarbij op goede gronden, en niet door bombast en omhaal van woorden, deze onde, lang uitgediend hebbende partij wordt verdedigd, dan zal ik mij de moeite geven om aan die *gemoedelijke* Lutherschen, hun ongemoedelijk streven naar heerschappij onder het oog te brengen.

[1]) Zie Bouillet. Dictionnaire Universel L. Hachette Paris 1861.

[2]) Het **Buddahismus**: de godsdienst van Buddha, welke door die van Brahma uit Indie naar Japan, Thibet en China verdrongen is: 543 J. v. Christus.

[3]) Het **Polytheïsmus** of Veelgodendom, was de leer dat de mensch aan zich zelven overgelaten was en wierd in Egypte en Griekenland en zelfs in Rome voor de komst van Christus onderwezen en wordt nu nog door een aantal volkeren in Afrika en Azie beleden. Men kan ze in drie vormen onderscheiden.

De *Idolatrie* aanbidding van valsche goden en beelden dat vooral in Griekenland en Rome plaats vond.

Het verbasterd *Sabeïsmus*, aanbidding der sterren, zon en maan, in Arabie en Chaldea, ook Johannes-Christenen genaamd, gevormd uit die jongeren van Johannes den dooper die niet tot den vorm van het Christendom overgingen.

Het *Fétichmus* afgodische vereering van zinnelijke voorwerpen bij de negers in Guinea enz., die gieren, slangen, visschen, insecten, in den rang hunner goden plaatsen.

Paganismus. Heidendom. Een soort polytheïsmus in de IIIe eeuw andermaal te voorschijn gekomen om in de VIIIe weder zoo goed als te verdwijnen.

Chamanismus. Leer der priesters, toovenaars, en geneesheeren bij de kamtschadalen.

[4]) **Mahometismus**. Islamismus. Belijder van Mahomeds leer.

[5]) Het **Pantheïsmus**. Leerstelsel of geloof, dat het heelal of de wereld de Godheid zelve is.

Men vindt het bij de *Brahminen*, *Buddhisten*, maar herrijnt het in Griekenland bij de *Eleaten*, later bij de *Stoicijnen*, — volgelingen van den oud-Griekschen wijsgeer *Zeno* in het begin der 3de eeuw voor Christus; leer der standvastigheid, koelbloedigheid, onverschilligheid, in de grootste smarten — waarbij de eersten naar een *idealistisch—materialismus* — denkbeeldige stoffeer, of geestverloochening, dat geen ander bestaan dan dat der stof erkent en gevolgelijk de ziel of de onligchamelijke natuur der ziel alsmede de godheid loochent — de tweeden naar het *naturalismus*, — de leer dat God zich aan de menschen niet anders dan middellijk of langs natuurlijke wegen geopenbaard heeft —; nog later in Alexandrië met Plotinus, in Italië met J. Bruno; in Holland, met Spinoza; in Duitschland met Schelling en Hegel.

Het **Brahmaïsmus** de overoude godsdienst der Indiërs, de leer der Brahminnen of Bhrachmanen, die een hoogste wezen, een ongeschapen eeuwigen God erkent, onder den naam van *Para-Brahma* of *Atma*, welke God de Trimoerti of drieëenheid: Brahma, Vischnoe en Shiva of Ruthren voortbragt.

[6]) **Deïsmus**. Godgeloof, godsleer. Stelsel of leer van hen, die het aanzijn van God enkel uit verstandsgronden, niet uit de openbaring erkennen, het rede-geloof.

Magismus. Godsdienst der Magiërs of oud-persische priesters van Zoroaster. (1031)

NED. RHIJN-SPOORWEG.

De DIRECTIE berigt dat, ter vervanging der Voorloopige Overname, heden is in werking getreden het **Regtstreeksch Goederenverkeer** tusschen AMSTERDAM resp. ROTTERDAM en de Hoofdstations der BEIJERSCHE SPOORWEGEN en LINZEN—WEENEN, overeenkomstig de Gedrukte Tarieven, tegen 10 cents per stuk te bekomen bij de Agenten en aan de Buitenlandsche Goederen-kantoren der Maatschappij, alwaar nopens de wijze van Expeditie, inzonderheid ook wat de Verzending van Kleine Partijen naar WEENEN betreft, tevens de noodige Inlichtingen worden verstrekt.

Van AMSTERDAM en van ROTTERDAM vertrekken Treinen op elken Woensdag en Zaturdag-avond, om geregeld door te loopen tot WEENEN, waar zij in den regel den achtsten dag aankomen. De Goederen worden dagelijks in ontvangst genomen, maar zullen den dag van vertrek vroegtijdig behooren te worden aangebragt, om dien avond te worden vervoerd. (1018)

Utrecht, 10 April 1863. **DE DIRECTIE.**

KOSTELOOS,
ingevolge beschikking der Arr. Regtbank te Amsterdam, dd. 3 Mei 1861.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, dd. 29 September 1862 op de Expeditie geregistreerd in zake van LENA DE VRIES, Huisvrouw van HENDRIK DE BRUIJN, wonende te Rotterdam, als Eischeresse, en gemelden HENDRIK DE BRUIJN, scheepstimmerman, wonende te Amsterdam, als Gedaagde, op tegenspraak gewezen, is het huwelijk tusschen partijen op 16 October 1839 te Rotterdam aangegaan, door Echtscheiding verklaard te zijn **ontbonden,** met alle de wettelijke gevolgen daarvan.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Artikel 828 Wetboek van Burg. Regtsv. in verband met Artikel 811 van hetzelfde Wetboek.

Voor Uittreksel deugdelijk verklaard door mij Ondergeteekende, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, en als zoodanig voor gemelden HENDRIK DE BRUIJN geoccupeerd hebbende. (1026) **E. J. ASSER.**

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Leeuwarden zijn voornemens, op Woensdag den 22 April e. k., des middags te 12 ure, op het Gemeentehuis, publiek **aan te besteden** de levering van;

27,000	kubus	**Quenastkeijen,**	groot 12 bij 21 duim en hoog 15 duim.
2,000	dito	**dito**	groot 10 bij 12 duim en hoog 15 duim.
1,500	dito	**dito**	groot 15 bij 30 duim en hoog 17 duim.

Bestek en Inlichtingen te bekomen bij den Architect der Gemeente, van 's morgens 9 tot 's avonds 6 ure.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Leeuwarden, den 4 April 1863. **J. H. BEUCKER ANDREAE,** *Burgemeester.*
M. S. DE WAL, *Secretaris.*
(964²)

STOOMVAART-VEREENIGING DE MAAS.

Het **STOOMSCHIP** *ROTTERDAM*, Kapt. J. J. MUNTENDAM, vertrekt van ROTTERDAM, einde dezer maand naar
MARSEILLE, GENUA, LIVORNO, NAPELS, MESSINA EN PALERMO.
Het **STOOMSCHIP** *BALMORAL*, Kapt. D. LOVIUS, vertrekt van ROTTERDAM, Woensdag 15 April, naar
PLYMOUTH, BRISTOL EN CARDIFF.
Adres: Rotterdam JOHs. OOMS Ez. & C°.; BOUTMY & C°. — Amsterdam HAGENSIEKER & C°. (1028)

De Boekhandelaar en Boekdrukker P. M. VAN DER MADE, te Amsterdam, (Stilsteeg, G 88), heeft uitgegeven:
BLIJSPELEN VOOR REDERIJKERS,
door ARNOLD.
In keurig geïllustreerden Omslag, Prijs *f* 2.60.

Inhoud: I. JAN SUKKEL. — II. UITGEFLOTEN. — III. TANTE TRUI. — IV. DE ZAAKWAARNEMER. — V. EENE D TE VEEL. — VI. HET SPOOK. — VII. DE DANSERES. — VIII. MANKE KOOS. IX. EEN BENAAUWD HALF UURTJE. — X. DE ROOVERS. — XI. N°. 99. — XII. DE PLAATSVERVANGER. — Ieder Nommer is afzonderlijk verkrijgbaar à 25 Cents.

Vroeger is verschenen, en alom à 25 Cents verkrijgbaar:

ROCCO, Dramatisch Gedicht, door Arnold. *Tweede druk.*
DAVIDS MISDAAD, Dramatisch Gedicht, door denzelfden.
UGOLINO, Dramatisch Tafereel, door J. H. Beddigs.
DE BLINDE, Dramatisch Gedicht, door Arnold. *Tweede druk.*
WILLEM TELL, Dramatisch Fragment, door J. J. L. ten Kate.
ABELS DOOD, Fragment uit KAIN EN ABEL, van Lord Byron, door H. de Vries, Wz.
DE SCHIJNHEILIGE, Blijspel in twee bedrijven, door Arnold.
EGMOND, Dramatisch Lyrisch Gedicht, door L. van den Broek.
RICHELIEU, Fragment naar het Engelsch van Bulwer, door H. de Vries, Wz.
EEN ZOON, Dramatisch Gedicht, door Arnold.
JOZEF EN ZIJNE BROEDERS, Dramatisch Fragment, door H. W. Plaatzer van den Hull.
DE REDERIJKER MINNAAR, Blijspel in één bedrijf, door Arnold. *Tweede druk.*

Deze twaalf stukken te zamen, onder den titel DRAMATISCHE POËZIJ, in keurig geïllustreerden omslag, à *f* **2.60.**

DE BASTAARD, Dramatisch Gedicht in twee afdeelingen.
EEN TROUWE KNECHT OF ZIEK VAN LIEFDE, Blijspel.
DE SCHOONSTE WRAAK. — VRIJEN.
BERTRAM, DE CIPIER, Dramatische Schets.
DE ERWTENSOEP. (Jan van Beers nagezongen.)
ROSALIE, Blijspel in één bedrijf.
DE KONING VAN HET FEEST, Dramatische Schets.
DRIFTIG EN LACONIEK, Blijspel in één bedrijf. *Tweede druk.*
DE GEEST DER MOEDER, Lyrisch-Dramatisch Gedicht.
NOTARIS EN VADER, Blijspel.
DE VADERVLOEK, Dramatische Schets in twee afdeelingen.
EEN MAAND UITSTEL, Blijspel.

Onder den titel van POËZIJ VOOR REDERIJKERS, door ARNOLD, zijn deze 12 stukken bijeen te verkrijgen, in gelitographiëerd omslag, à *f* **2.60.**

DE MEINEED, Dramatisch Gedicht, door Arnold.
EEN GRAP VAN OOM, Blijspel, door denzelfden. *Tweede druk.*
DRIE MINNAARS EN ÉÉNE BRUID, Luimige Tooneelschets door W. van den Heuvel.
DE ZOON VAN DE HEIDIN, Dramatische Schets in twee Afdeelingen, door Arnold.
JAN HANSSEN, Dramatisch Gedicht, door J. K. de Regt.
EEN VERKEERDE HOED, Blijspel, door Arnold.
DE ZWARTE DOMINO, Blijspel, door denzelfden.
SCHIJN BEDRIEGT, Blijspel in één bedrijf, door Neef Paul. Naar eene schets van N. P. F.
DE VONDELING, Dramatische Schets in twee afdeelingen, door Arnold.
EEN HALF UUR ACHTER SLOT, Blijspel, door denzelfden.
DE WREKER, Dramatisch Gedicht, door denzelfden.
DE BRUIDEGOM, Blijspel door denzelfden.

Deze 12 stukken te zamen, onder den titel DRAMATISCHE GEDICHTEN EN BLIJSPELEN VOOR REDERIJKERS, in keurig geïllustreerd omslag *f* **2.60.** (52

PRESIDENT en DIRECTEUREN der NEDERLANDSCHE BANK, maken bij deze bekend, dat Heeren Commissarissen, na examinatie en goedkeuring van de Balans, over het op 31 Maart 1863 afgeloopen Boekjaar, het **DIVIDEND** aan Deelhebberen uit te keeren, hebben bepaald op **Honderd Drie en Zestig Gulden** per Aandeel.

Tot de betaling van voorzegd Dividend zal, tegen overlevering der Kwitantiën, bij de Aandeelen afgegeven door de Deelhebbers zelven of hunne gemagtigden geteekend, en in het laatste geval met vertooning van de Volmagt, daartoe betrekkelijk, worden gevaceerd aan de **Nederlandsche Bank**; gedurende alle werkdagen van **Tien** Ure vóór tot **Een** Ure ná den middag.

Tevens wordt, ingevolge Art. 47 van het gewijzigd Octrooi en Reglement der Bank, bekend gemaakt, dat, buiten het Kapitaal, ten bedrage van *f* 15,000,000, het, sedert 1852 belegde Reserve-Fonds bij het sluiten van het Boekjaar eene waarde had van *f* 2,236,838.12½.

Amsterdam, 13 April 1863.

President en Directeuren voornoemd,
W. C. MEES, *President.*
(1039³) Namens hen,
J. H. MOLKENBOER, *Secretaris.*

SALERNO.

Het BESTUUR der Vereeniging tot Verbetering der Huisvesting van de Mingegoede Volksklasse te Amsterdam, brengt ter kennis van de AANDEELHOUDERS dat de **Balans over 1862** door HH. Commissarissen is goedgekeurd, en in de Vergadering van 8 dezer de Uitdeeling over genoemd Boekjaar bepaald op 4 %, en is alzoo het 8ste **Dividend-Bewijs,** ten bedrage van *f* 10, behoorlijk ingevuld en geteekend ontvangbaar ten Kantore der *Associatie-Cassa*.

Amsterdam, 13 April 1863.

Namens het Bestuur voornoemd,
(1035) **J. F. DE BEUS,** *Secretaris.*

Koninklijk Groothertogelijk Luxemburgsche
4 % STAATS-LEENING,
TEN BEDRAGE VAN
Thlr. **2,472,000** *Courant of* **2,270,000** *Francs,*

Genegotieerd door de INTERNATIONALE BANK, te *Luxemburg*.
" " den Heer RAPHAEL ERLANGER, te *Frankfort a/d. M.*
" " de Heeren LIPPMANN, ROSENTHAL & CIE., te *Amsterdam*.
" " de NOORDDUITSCHE BANK, te *Hamburg*.

De Heeren LIPPMANN, ROSENTHAL & CIE., adverteren, dat zij voor de **inschrijving** te *Amsterdam*, hebben gereserveerd:

800	Obligatiën à Thlr. 500	= Thlr.	400,000
350	" " " 200	= "	70,000
300	" " " 100	= "	30,000
		Thlr.	500,000

en dat, op Donderdag 16 en Vrijdag 17 dezer, **inschrijvingen** worden aangenomen ten hunne Kantore, alwaar de Prospectus verkrijgbaar is.

Amsterdam, 13 April 1863. (1036)

LIVERPOOL, NEW-YORK EN PHILADELPHIA.
Stoomboot-Maatschappij.
WEKELIJKSCHE DIENST
tusschen
AMSTERDAM NEW-YORK.

Doorloopende Plaatsbilletten van AMSTERDAM, via Liverpool, naar NEW-YORK en alle Plaatsen in het Binnenland van **Noord-Amerika**, voortdurend verkrijgbaar bij
(1038) **OOLGAARDT & BRUINIER,** *Agenten der Maatschappij.*

Kantoor: Hoek Nieuwenbrug M 485 te Amsterdam.

Vertrek van Amsterdam elken Zaturdag. — Overtogt naar New-York in 16 dagen. — Passage van Amsterdam naar New-York *f* 103.

De Stoomvloot dezer Compagnie onderscheidt zich door Grootte, Snelheid en Inrigting harer schepen, en vooral door regelmatigheid van vertrek en aankomst.

Bij den Uitgever **MULDER DE TWEEDE,** Nes, Wijk A, 324, hoek Wijde Lombardsteeg, is ter perse, om Woensdag-ochtend te verschijnen:

eene Brochure getiteld:

EENE KONINKLIJKE OORVEEG
AAN DE AMSTERDAMSCHE GELDMANNEN,
bij de tijding van het mislukken der inschrijving voor de Kanaal-Maatschappij.

DOOR
PROFESSOR ASMODÉE.
Prijs 25 Cents. (979)

ADRIAAN SCHAKEL.
Heiligenweg, D 220.
INDIË.

Heden ontvangen eene nieuwe sortering Engelsche **REGEN-JASSEN** en **MANTELS**, welke uitmuntend geschikt voor TROPISCHE GEWESTEN, daar de Caoutchouc niet kleeft of oplost en de Jas zoo dun is, dat dezelve opgerold zijn in Rok of Jaszak kan geborgen worden.

Verder:	Gevulcaniseerde	REGENJASSEN.
Voorradig	"	REGENMANTELS.
DAMES	"	BEENSTUKKEN.
REGENMANTELS	"	HOEDEN en ZUIDWESTERS.
en KINDEREN	"	SLOBKOUSEN.
REGENJASSEN.	"	WATER- en WINDKUSSENS.
(1029)	"	REDDING- en ZWEMGORDELS.

Er wordt te koop gevraagd
EEN LOCOMOBILE,
van **8** of **10** Paardenkracht, benevens *f* **2,000** strekkende meter
IJZEREN RAILS,
zwaar van **10** tot **15** Nederlandsche Ponden in de strek El. Alles gebruikt of nieuw en voor de **goede werking** met opgave van naasten Prijs.

Adres met franco Briefjes, motto: *Rails*, bij J. LAMSVELD Haarlemmerdijk, N°. 513, te Amsterdam. (10

Tegen het aanstaande najaar te aanvaarden,

wordt alhier *TE HUUR* gevraagd, een zuiver dr **RUIS**, bevattende 4 à 5 kamers, en verdere eene goede woning vereischt wordende gemakken, met **TUIN**. Huurprijs *f* 350 à *f* 450.

Opgaven van stand en condition onder Lett. H. S., Handels en Effectenblad.

Publieke Vermakelijkheden.

Grand Théâtre, *Deutsches Theater in der Amstelstraat.*

Dienstag, 14. April. DAS DONAUWEIBCHEN, romantisch komisches Volksmärchen met Gesang in 3 Acten, von K. Hänsler. Musik van F. Kauer.
(1037) Anfang **8** Uhr.

Mittwoch, 15. April. Fünftes Gastspiel von Friederike Gossmann. DER PARISER TAUGENICHTS, Lustspiel in 4 Acten von Töpfer. Louis, *Friederike Gossmann.* General Morin, Herr *Friedrich Zimmermann* vom Hof-Theater zu Weimar, als Gast. Vorher SIE SCHREIBT AN SICH SELBST, Lustspiel in 1 Act, von Holtei. Julie, *Friederike Gossmann.*

Freitag, 17. April. 6tes Gastspiel von Friederieke Gossmann.

Salon des Variétés, *in de Amstelstraat.*

Dingsdag 14 April. 7de opvoering van: HET ZOLDERKAMTJE IN DE CITÉ, OF DE AANNEMER EN DE WERKLIEDEN, nieuw volksstuk met zang in 7 tafereelen, naar 't Fransch, met nieuwe costumes enz.

Entrée 75 Cts. in vertering. Aanvang 8 uur.
Plaatsen zijn aan het Bureau te bespreken.
(1033) **BOAS & JUDELS.**

Verwacht Donderdag Benefice-Voorstelling van den heer **Rozelaar.**

ZESDE EN LAATSTE
VOLKS-CONCERT,
tot bevordering van den zin voor degelijke Muziek onder alle Standen,
TE GEVEN DOOR DE
Amsterdamsche Afdeeling van de Maatschappij
TOT BEVORDERING DER TOONKUNST,
ONDER LEIDING VAN
den Heer JOH. J. H. VERHULST
MET MEDEWERKING VAN
den Heer **CHARLES MONTIGNY,**
Violoncellist van de Keizerlijke Kapel te St. Petersburg.
op Zondag 19 April 1863,
des Avonds te 8 Ure,
in het PARK,

TOEGANGSPRIJS: 1ste Rang *f* 1.49; ingang Dokzijde bij de brug
" 2de Rang **25** cents; ingang Doklaan naast het gebouw.

De Leden der Maatschappij hebben *persoonlijk*, op vertoon hun Diploma, vrijen toegang op de Gaanderijen, (ingang 1ste Rang). **Billetten** zijn verkrijgbaar bij de HH. TH. J. ROOTHAAN & C°., THEUNE & C°., J. H. en G. VAN HETEREN en E. WITKAMP.

Plaatsen, uitsluitend voor den 1sten Rang, zijn te bespreken bij de HH. THEUNE & C°., op Donderdag 16, Vrijdag 17 en Zaterdag 18 April, van 10 tot 2 ure, à 10 cents per Plaats.

Er zullen geene Straatmerken worden afgegeven. (10

Drukkerij P. D. VAN ES.